

Velja po pošti: —
za celo leto naprej .. K 30.—
za en mesec .. " 2.50
za Nemčijo celoletno .. " 34.—
za ostalo inozemstvo .. " 40.—

V Ljubljani na dom: —
za celo leto naprej .. K 23.—
za en mesec .. " 2.30
V upravi prejemam mesечно .. 2.—

Sobotna izdaja: —
za celo leto .. K 7.—
za Nemčijo celoletno .. " 9.—
za ostalo inozemstvo .. " 12.—

SLOVENEK

Inserati: —
Enostopna pettivrsta (72 mm široka in 3 mm visoka ali nje prostor)
za enkrat .. " po 30 v
za dva- in večkrat .. " 25,,
pri večjih naročilih primeren popust po dogovoru.

Poslano: —
Enostopna pettivrsta po 60 v
Ishaja vsak dan izvenmi nedelje in praznike, ob 5. uri pop.
Redna letna priloga vsaki red.

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III.
Rekopisi se ne vračajo; ne frankirana pisma od ne sprejemajo. — Uredniškega telefona št. 74

Političen list za slovenski narod.

Upravištvo je v Kopitarjevi ulici št. 6. — Račun poštne branilnice avstrijske št. 24.797, ograde 28.511, bosn.-herz. št. 7563. — Upraviškega telefona št. 188.

Mirovna nota sv. očeta.

Ljubljana, 18. avg. 1917.

Sveti oče papež Benedikt XV. je stopil pred svet kot suveren nevtralen vladar s posebno mirovno noto na vladarje vojskujočih se držav in z več ali manj konkretnimi mirovnimi predlogi, da ustavi to strašno več kot triletno svetovno klanje. Jasno je, da ni napravil tega koraka, ne da bi poizvedel prej za mnenje obeh vojujočih strank, ampak gotovo sporazumno z vodilnimi krogi na tej in oni strani. Zato je mirovna nota sv. očeta akt izredne dalekosežnosti. Seveda se ne smemo vdajati nikakim tozadevnim iluzijam in prevelikemu optimizmu, da bo ta nota dosegla koj konkreten viden uspeh in da bo vojna nehala kar čez noč. Sovraštvo se je tako zajedlo in vsesalo v obe nasprotni zvezni skupini, da je treba naravnost titanskih sil, pripraviti pot do zopetnega medsebojnega zblizanja in sporazumljenja posameznih narodov. Vendar je klic po miru na tej in oni strani, in tudi tam, kjer o njem do sedaj niti slišati niso hoteli, tako močan, da mora preglasiti in udušiti trušč vojne orožja. Trd in močan je bil led in sneg, a vendar se je pričel tatjati pod dihom zlatega solca, vseobčega hrepeneja po miru.

Tretjikat stopa poglavar katoliške cerkve pred javnost s pozivom, naj sklenejo narodi mir. Privikrat je bil njegov klic bolesta tožba Kristusovega namestnika nad razvalinami evropske kulture, klic na narode, naj se zopet spomnijo načel krščanske ljubezni do bližnjega in prenehajo s sovraštvom. Drugikrat je pozval papež narode, naj položijo vsaj začasno orožje, da stopijo skupaj k medsebojnemu razgovoru o miru, ker vojne ne bo mogoče odločiti z orožjem. A danes stopa suvereni nevtralni vladar papež Benedikt XV., ki je čuval med vojno resnično nevtralnost, poglavar one cerkve, ki ima svoje sinove v obeh nasprotnih taborih, s pozivom na vladarje, vlade in narode, naj sklenejo mir na podlagi gotovih konkretnih predlogov.

Diplomatični zastopniki pri sveti stolici so že izročili svojim vladam mirovno noto svetega očeta. Avtentično besedilo note pa do danes še ni znano, ker mora prej uradni »Osservatore Romano« noto priobčiti. V uradnem glasilu svete stolice pa bo nota šele tedaj objavljena, ko bo že v rokah vseh posameznih prizadetih činiteljev.

Na podlagi poročila holandskega nevtralnega časopisja je glavna misel note sledeč predlog:

»Ne miru, ki bi nas peljal nazaj v stari predvojni tok, ne »status quo«, ampak miru nam je treba, ki bo zagotovil narodom njihove pravice in vsako vojno v bodočnosti, če ne že popolnoma onemogočil, pa vsaj v najvišji meri otežkočil. Brutalna sila ne sme vladati nad pravico, ampak pravica mora biti nad močjo.«

Ta je klic poglavarja sv. Cerkve po samoodločevanju narodov, klic po pravičah zatiranih in teptanih malih narodov, načelo, katero je večina držav vsaj formalno že priznala in ki zahteva nujne realizacije.

Poleg tega načelno važnega splošnega stališča se dotakne nota podrobnih predlogov glede posameznih vprašanj, na katere se povrnemo, ko bo znano natančno besedilo mirovne note.

Jasno je, da je ono časopisje sporazuma, ki rožlja vedno z orožjem in živi kot krvopija samo od senzacionalnih vojnih dogodkov, to noto neprijazno pozdravilo. Toda ne smemo se ozirati na posamezne glasove teh vojnih hujskačev in potvarjalcev ljudskega mnenja, ampak v poštev pride samo to, kaj bodo odgovorile vlade.

Papeževa nota pa je važen zgodovinski in načelen akt iz sledečega razloga. Živimo v časih, ko se pripravlja v Stockholmu mitoven kongres mednarodne socialne demokracije. Pozdraviti je treba stremenje vsakega, ki bi nas privedlo bliže miru. Toda zdi se, da sloni ves ta stockholmski kongres samo na teoriji in da nima v sebi življenjske sile in ne more

računati na uspeh. Niti sami socialni demokrati nimajo vanj več veliko vere, kot je izjavil nedavno iz Stockholma došli poljski socialno demokratični poslanec Daszynski.

Toda glavna zapreka stockholmskega kongresa je dejstvo, da so izjavile države sporazuma, da ne dajo potnih listin stockholmskim delegatom. Kakor je izvedel rimski dopisnik haškega katoliškega organa »Tijds«, so države sporazuma zaradi tega odklonile potno dovoljenje stockholmskim delegatom, ker so vedele za vsebino papeževe note. Državniki sporazuma stoje na stališču, da je boljši posredovalni mirovni predlog svetovnih diplomatov svete stolice in mirovne sile, ki stoji med narodi, kot pa več ali manj dvomljivi uspeh konference, kjer bi hoteli nemški vplivi doseči nemški mir.

Tako dopisnik haškega časopisa. Pozdravljamo korak Kristusovega namestnika, vianega poglavarja svete katoliške cerkve, znanike miru in ljubezni med narodi. Naj bi padle verige medsebojnega smrtnega sovraštva med narodi, verige zaslepljenosti in zmote in naj bi nastop sv. očeta končal to strašno prelivanje krvi, to nesrečo človeštva in nam privedel skorajšnji tako zaželeni trajni mir, ki bi omogočil svoboden razvoj in obstoj narodov in držav.

Dunaj, 17. avgusta. Mirovna nota sv. očeta je bila dostavljena danes dunajski nuncijaturi. Papežev nuncij msgr. Vauré di bonzo izročil danes noto avstrijskemu zunanjemu uradu.

Lugano, 17. avgusta. »Osservatore Romano« prinasa k noti sv. očeta na posamezne države sledečo pripombo: »v tikan je sporočil noto vladam, s katerimi stoji v diplomatski zvezi, potom pismenega akta, ki nosi podpis papeža, in sicer to navadnim diplomatskim potom. Izvoda za nemško vlado sta priložena dva tiskana izvoda s prošnjo, naj jih nemška vlada dostavi bolgarskemu kralju in sultanu. Izvoda namenjenemu Angleški je priloženo 15 istotako od papeža podpisanih izvodov s prošnjo, naj se dostavijo predsedniku Združenih držav, italijanski vladi in oni zveznim vladam, katerim smatra Angleška to za potrebno. Zastopnikom nevtralnih držav je odposlala neposredno pisarna sv. stolice en nepodpisan tiskan izvod.

Berlin, 17. avgusta. »Germania« poroča: Kakor smo izvedeli, je bila s 1. avgustom datirana nota sv. očeta dostavljena včeraj cesarju in državni vladi. To ni nikakoli nota v navadnem diplomatskem pomenu besede, ampak pismo svetega očeta na vladarje posameznih držav. Glede Alzacije in Lorene ter od Italije zahtevanega avstrijskega ozemlja ne odgovarja resnici, da bi papež stavil gotove pogoje. Sv. oče izraža glede nemško-avstrijskih in italijanskih vprašanj splošno upanje, da se bo posrečilo združiti koristi posameznih udeležnih narodov s celokupnimi koristmi velike človeške družbe.

Dunaj, 17. avgusta. Razpravljajoč o mirovni noti sv. očeta naglašala od uradne strani inspirirana »W. Allgemeine Zeitung«, da je stališče monarhije slejkoprej neomejeno in jasno. Za Avstrijo velja osnovno načelo:

Niti peči naše zemlje ne odstopimo Italiji.

Berlin, 17. avgusta. »Vossische Zeitung« prinasa iz Ženeve sledečo vest: Kakor poroča »Matin« se bo vršil prihodnji teden sestanek zaveznikov, da zavzame stališče nasproti noti svetega očeta. Sestanek se bo vršil v Franciji. Kakor poroča »Humanite«, bodo spravili francoski socialisti papežovo mirovno noto v razgovor v francoski zbornici. »Humanite« zaklinja francoske socialiste naj note nikakor ne odklonijo, dokler ni znano natančno besedilo.

Haag, 17. avgusta. Na podlagi brzojavnih poročil iz Washingtona prevladuje v katoliških krogih Amerike mnenje, da zasleduje nota dvojen namen: Na eni strani želi papež pomagati

katoliški Avstriji ter omogočiti ustanovitve katoliškega poljskega kraljestva, na drugi strani hoče pomagati tudi katoliški Španiji, katero zapleta nadaljevanje vojne v vedno večje notranje zapletljive in gospodarske težkoče. Oficijelni ameriški krogi ne smatrajo papeževga posledovalnega poskusa za temelj trajnega miru. Najbrže bo naznanil še enkrat Wilson vojne cilje za zaveznikov.

Italijani in jugoslovansko vprašanje.

Lugano 16. avgusta. Za italijansko časopisje je sedaj najvažnejše jugoslovansko vprašanje. To se more spoznati iz nervoznosti italijanskih vladnih krogov, ki na skrivaj groze Angliji, potem pa zopet trdijo, da so v Londonu dosegli vse, kar so želeli, ali ob tej priliki ne pozabijo naslavljati sladko-grenkih besedi na londonski kabinet. V tem smislu je sestavljen tudi uvodnik lista »Corriere della sera« z dne 8. t. m. V tem članku se razpravlja o različnih možnostih rešitve jugoslovanskega vprašanja. Najprej se izjavlja, da je v okviru habsburške monarhije vsaka rešitev izključena. Ravno tako se mora izključiti možnost ustanovitve samostojne jugoslovanske države, ker bi se taka država najbrže pridružila Avstriji in bi težila za tem, da vzame zopet nazaj italijanske osvojitve na Kranjskem in Koroškem, v Istri in Dalmaciji in da osvobodi Slovence, ki bi v teh ozemljih prišli pod italijansko gospodstvo. Ob tej priliki nima veliki milanski list smisla za ironijo, ki obstoji v tem, da si Italija upisuje med osvojitve, katerih ni dosegla tekom vojske, čeprav traja že nad dve leti.

Torej je treba pridružiti Jugoslovane — list misli Slovence in Hrvate — veliki Srbiji. Ali tudi v tem oziru ni velikodušnost Italije posebno velika, čeprav priznava ustanovitve velike Srbije. Italija se mora pri zaveznikih pravočasno zavarovati, da dobi garancije za nadvlado na Jadranskem morju, da ne doživi pozneje neugodnih presenečenj. Turinska »Stampa« precej ostro napada izvajanja »Timesa«, ki pravi, da se more razpravljati o ustanovitvi treh jugoslovanskih držav, namreč slovenske, hrvatske in srbske. Nadalje pravi »Times«, da izstop hrvatskih uskokov iz srbske prostovoljske legije dokazuje udanost Hrvatov do Avstrije. Z večjim zadovoljstvom piše isto časopisje o razvoju razmer na Češkem. — Profesor Lazar Markovič, ki je bil poprej v Belgradu, zahteva v pariškem listu »Le Serbie«, da se mora monarhija razdeliti, ker bi bil sicer po vojski z oživiljenjem samozavednega Slovanstva, ki bi bilo sovražno razporejeno nasproti Italiji, zmanjšan pritisk Srstva na monarhijo, a v tem slučaju bi se morala Italija za vedno odreči svojih jadranskih načrtov.

Po opisu jugoslovansko-italijanskih odnošajev so prišli italijanski oficijelni listi do zaključka, da je za italijanske kakor tudi za srbske interese enako nevarno, ako bi se posrečilo avstro-ogrski monarhiji okrepiti se — s svojo reorganizacijo.

Da, da močna Avstrija, katero bi tvorili zadovoljni avstrijski narodi, je strah vseh nasprotnikov Avstrije.

Italija in Srbija.

Lugano, 17. avgusta. Glede na zblizanje Italije in Srbije pravi »Secolo«: Jugoslovansko vprašanje je zelo težavno. Če se prično med Italijo in Srbijo res pogajanja, se more pred vsem izločiti vprašanje o Dalmaciji in o Trstu, ki sta čisto italijansko ozemlje. O drugih točkah, kakor o vprašanju pristanišča ob Jadranskem morju se bo mogoče pogajati.

Amnestija.

Cesar je določil, da se ima smatrati kazni vseh tistih, ki so bili pred 17.

avgustom 1917. obsojeni na zapor in se je kazni prekinila ali pa odložila in če so se hrabro obnašali pred sovražnikom ali pa če so se sicer dobro obnašali, za prestop. Glede pogojev odločuje pristojno poveljstvo. 2. Vsem osebam, ki so bile pred 17. avg. 1917 pred vojaškim sodiščem, zaradi kakere prestopka pravomočno obsojene, se jim kazni spregleda. Ta določba pa ne velja za navijalce cen. 3. Vsem osebam, ki so izgubile vsled obsojbe gotove pravice, aktivno in pasivno volilno pravico, se jim to povrne. 4. Glede tistih oseb, katerih ne zadene popolnoma amnestija, naj vojno ministrstvo predloži posebne pomilostilne predloge. Pristojna poveljstva na bojišču in v mornarici naj se poslužijo teh določb v okviru amnestije.

Amnestija na Ogrskem.

Na Ogrskem so proglasili amnestijo na katere temelju so pomiloščene gotove skupine na bojišče odšli obsojencev. Vsled splošne amnestije, izdane ob priliki kronanja, je bilo pomiloščenih nad 60.000 obsojencev.

Amnestija na Poljskem.

Na Poljskem so pomiloščeni vsi tisti, ki niso bili obsojeni na več kot 3 tedne zapore ali 300 K globe. Izvzeti so navijalci cen in tihotapci.

Napad v dolini Trotus napreduje. — Brezuspješni rusko-rumunski protinapadi v Moldavi.

Dunaj, 17. avgusta. Vojni tiskovni stan: Na bojišču severno od Focsani so govorili včeraj le topovi.

V Karpatih se sovražnik mestoma še žilavo brani; mestoma izvaja tudi protinapade.

Pri Husiatinu je sovražnik včeraj streljal živahnije s topovi.

Berlin, 17. avgusta. Veliki glavni stan:

Rusko-rumunski protinapadi so izkrevneli na vzhodu na moldavskem vzhodnem pozorišču; napadali so na mnogih mestih. Napad zaveznikov je pa napredoval v južnem delu doline Trotus; med Grosesti in steklaro smo si priborili izstop iz gozda. Zmagovalci so ujeli 20 častnikov, 1600 mož; zaplenili pa en top in 18 strojnih pušk.

AVSTRIJSKO URADNO POROČILO.

Dunaj, 17. avgusta. Uradno:

Vzhodno bojišče.

V Rumuniji se ni nič izpremenilo. Ves plen, odkar so se pričeli boji severno od Focsani, znaša 200 ujetih častnikov, nad 11.000 mož, 118 strojnih pušk in 35 topov.

Južno od Grosesti so vrgle honvedske čete in c. in kr. konjenica peš z južnim napadom. Ujele so tam 45 častnikov, 1600 mož; zaplenili so 18 strojnih pušk in 1 top; 8. stotnja trencsenskega honvednega polka št. 15 je sama odvedla 600 ujetnikov. Oddelki honvedskega polka št. 302 iz Szegeda so pregnali na višini severno od Holde ob Bistriti ruski bataljon, ki je napadel; zaplenili so veliko vojnega orožja.

NEMŠKO URADNO POROČILO.

Berlin, 17. avgusta. Veliki glavni stan:

Bojna črta maršala princa Leopolda Bavarskega. Nobenih večjih bojev. S topovi so na več točkah streljali, na predpolju borbe.

Bojna črta generalnega polkovnika nadvojvoda Jožefa. Severno od Holde ob Bistriti in južno od doline Trotus za nas uspešni delni napadi.

Bojna skupina maršala pl. Mackensena.

Z velikimi izgubami za sovražnika so se izjalovili rumunsko-ruski sunki severno od Focsani in ob spodnjem Seretu.

Rusko uradno poročilo.

15. avgusta. Rumunsko bojišče: Sovražniku se je posrečilo, da se je z napadi polastil višin, ki leže sedem vrst zahodno od Očne.

Pri Krendesceni je sovražnik s krepkim napadom zasedel del naših jarkov. Naš protinapad ga je vrnil in vzravnal položaj.

Velika bitka ob Zbruču.

Basel, 17. avgusta. Iz Petrograda: Ob Zbruču se bije velika bitka. Osmo rumunska armada, ki so jo močno ojačili, se še drži.

Panika v Jašu.

Stockholm, 17. avgusta. Petrograjski listi poročajo, da je v Jašu vse v neredu. Paniko množe letalci, ki vedno napadajo. Legar in kolera razsajata celo me dvorjani in dvorjankami.

Izpraznitev Kagula in Rinija.

Geni, 17. avgusta. »Havas« javlja iz Petrograda: Civilne oblasti so izpraznile ob rumunski meji Kagul in Rini.

Pred novimi nemiri v Petrogradu.

Stockholm, 17. avgusta. Petrograjsko časopisje napada začasno vlado, ker Petrograjčani stradajo. Tudi premoaga ni. Pričakujejo, da bo izbruhnila nova vstaja.

Stockholm, 17. avgusta. Konzuli v Petrogradu priporočajo nevtralec, naj zapuste mesto, ker je položaj resen.

Američani pošljejo vojske Rusiji.

Geni, 17. avgusta. Pariška izdaja »Newyork Herald« javlja: Ameriška vlada namerava poslati v Rusijo čete, da se okrepi disiplina ruske armade.

Italijani razstrelili na Krnu podkop. — Močno streljanje s topovi ob Soči.

Boji na italijanskem bojišču.

Dunaj, 17. avgusta. (K. u.) Vojni tiskovni stan:

Na Krnu so razstrelili Italijani včeraj podkop, ki je zrušil večinoma italijanski jarek; ko je nato napadla italijanska pehota, smo jo odbili z ročnimi granatami.

Na soškem pozorišču je italijansko topništvo mestoma živahnije streljalo.

Dve zračni skupini sta metali bombe na Kras in pri Desoli; posebne škode ni. Uničili smo dve italijanski letali.

AVSTRIJSKO URADNO POROČILO.

Dunaj, 17. avgusta. Uradno: **Nelzpremenjeno.**

Načelnik generalnega štaba.

Italijanski letalci nad Celovcem.

V torek 14. t. m. so prileteli kmalo po osmih zjutraj italijanski letalci nad Celovec. Bili so zelo visoko. Naši letalci so se takoj dvignili, da jih prepode. Italijanski letalci so nato odleteli, ne da bi metali bombe.

Poincaré v Gorici. — Italijanski ministrski svet.

Lugano, 16. avgusta. Poincaré se je vrnil sinoči v Francijo. Na fronti si je ogledal čete, delil odlikovanja med vojake in obiskal tudi Gorico. Italijanski listi o posetu ne poročajo nič posebnega. Francoski listi »Petit Parisien«, »Excelsior« in »Gaulois« pa govore o francosko-italijanskih političnih dogovorih in o uvedbi zveze za mirovno dobo. V soboto se bodo v italijanskem ministrskem svetu pečali z diplomatičnim položajem, kakršnega so ustvarili posveti v Parizu in v Londonu, Poincaréjev poset in nota sv. očeta.

Benetke trdnjava.

Dunaj, 17. avgusta. (K. u.) Vojni tiskovni stan: V poročilu, ki ga je objavila agentura »Stefani« o letalnem napadu na Benetke dne 14. t. m., nazivajo Italijani izrecno to mesto za trdnjavo. To je priznanje, katerega dolgo niso priznali. Vedno so trdili, da v lagunskem mestu ni nobenih vojaško važnih stavb in da so Benetke odprti kraj. Z oficijelne italijanske strani se je zdaj izrecno pribilo, da so Benetke trdnjava. Italijani so torej sami pripoznali, da njih prejšnja poročila, ki so govorila o nezavarovanem mestu Benetke, niso bila resnična. Benetke so trdnjava in za italijansko armado važen prostor orožja.

Mirovni pokret v Italiji.

Curih, 17. avgusta. »N. Z. Nachrichten«: Mirovni pokret v Italiji je vedno močnejši. Giolitti, ki je v stiku s socialisti, je močno okrepil mirovni pokret s svojim govorom v Cuneo. Oficijelni socialisti postajajo vsak dan močnejši.

Oblegovalno stanje na Grškem.

Atene, 16. avgusta. (K. u.) Venizelos je naprosil zbornico za pooblastilo, da sme v celi Grški razglasiti oblegovalno stanje.

Katastrofalen polom angleškega napada na Flanderskem. — Topovski boj divja v vso silo dalje.

DRUGI DAN BITKE NA FLANDERSKEM. — ANGLEŽI NISO NICESAR DOSEGLI.

Berlin, 17. avgusta. Veliki glavni stan:

Bojna skupina kraljeviča Rupreta Bavarskega.

Novi, drugi veliki dan bitke na Flanderskem se je odločil nam v korist, za kar se moramo zahvaliti hrabrosti vseh orožij in napadalni sili naše nemške pehote, s katero ne more nihče tekmovati.

Zjutraj 16. avgusta je besnel bobneči ogenj eno uro; nato je napadel cvet angleške armade na severnem krilu, ki so ga spremljale francoske sile; naskakovali so v globokih vrstah. Bitka je divjala podnevi na 30 kilometrov dolgi bojni črti od Ysera do Lysa. Oddelek ob Yerskem prekopu pri Drie Grachtenu so presenetili. Sovražnik je priboril tudi severno in vzhodno od Bixchoote predpolje bojne postojanke pri gozdu Mangelaere, katere so naše varnostne straže korak za korakom popuščale.

Pri Langhemarku so prebili Angleži našo črto in so, pošiljajoč ojačbe, prodirali pri Peel-Cappelle. Tam je trčil nanje protinapad naših bojnih rezerv. Z nepremagljivim navalom so premagali naši prednje sovražne dele in vrgli zadaj ležeča krčila. Po živili borbi smo zvečer zopet pridobili tudi Langhemarck in postojanke, ki smo jih bili izgubili.

V naš bojni odsek je vdrl sovražnik, katerega poražene napadalne čete so vedno nove sile izpopolnjevale, tudi pri St. Julien in na mnogih točkah bolj južno od tam do Warnetona. Pehota je povsod ujela siloviti sunek in je vrgla sovražnika; topništvo in letalci so nastopali v tesnem stiku z njo. Na cestah iz Roulersa in iz Menina v Ypern so naši z uspešnim napadom prodrli čez našo staro postojanko.

V vseh drugih odsekih obširnega bojišča se je zrušil angleški naval pred našimi ovirami.

Kljub najtežjim žrtvam niso dosegli Angleži nicesar. Naša obramba je priborila popolno zmago. Neomajana, navdušena stoji naša bojna črta pripravljena na nove boje.

Angleži so v Artois zvečer pri Loošu zopet besno napadali. S krepkimi protisunkmi smo vzravnali krajne vpade.

Francozi so obstreljevali St. Quentin naprej. Streha katedrale se je zrušila, notranja oprava zgodovinske zgradbe je pogorela.

Bojna skupina nemškega cesarjeviča.

Izjalovili so se delni napadi Francozov vzhodno od Cerny.

Pri Verdunu se je topovska bitka zopet razvila do največje moči. Napadel sovražnik do zdaj še ni.

V boju preizkušeni badenski polki so vdrl presenetljivo na vzhodnem bregu Moze v gozd Caurieres, uničili so sovražna napadalna dela in se vrnili z nad 600 ujetniki treh francoskih divizij.

16 sovražnih letal smo sestrelili. Ritmojster baron pl. Richthofen je zmagal 58., nadporočnik Dostler pa 25. v zraku.

NEMŠKO VEČERNO POROČILO.

Berlin, 17. avgusta. zvečer. Veliki glavni stan:

Na Flanderskem in pri Verdunu le topovski boj z menjajočo se silo.

V St. Quentinu hiše pri katedrali še gore, požar se še širi, ker Francozi trajno obstreljujejo.

Prvi generalni kvartirni mojster pl. Ludendorff.

Splošna ofenziva na zahodnem bojišču.

Berlin, 17. avgusta. (K. u.) Wolff poroča: Drugi dan generalne ofenzive na zahodu se je končal s popolno nemško zmago. Na Flanderskem, kjer so izvajali glavni sunek, se je angleški napad katastrofalno zrušil. Bitka se je bila v dveh dejanjih. Prvič se je globokim angleškim napadnim valovom posrečilo, da so prodrli čez razstreljene nemške postojanke. Nemški protinapad je pa ustavil s svojo premočno silo nadaljnje prodiranje. Po boju, ki se je valil sem in tja, se je izpreminjal angleški napad vedno hitreje v umikanje. Angleži so pošiljali vedno iznova čete v bitko; pomagale jim niso tisočere čevi, ki so bruhale iz sebe, kar so mogle, od jezera Branchart do Lysa. Angleško pehoto smo potiskali iz ene postojanke v drugo. Nemci so pozno popoldne zopet dosegli stare postojanke. Le v omejenem napadnem loku pri Langemarcku in v jarknem gnezdu pri St. Julien se je angleška pehota še držala. Izgube Angležev so nad vse težje.

Kakor na Flanderskem, se je tudi v Artois angleški napad popolnoma zrušil.

Francozi 16. avgusta na bojni črti ob Aisne niso mogli izvesti večjih napadov.

Na bojni črti pri Verdunu še niso napadli.

Topovska bitka divja dalje z največjo besnostjo.

Francoska meja še vedno zaprta.

Bern, 17. avgusta. (K. u.) Listi poročajo, da je francoska meja še vedno zaprta tudi nasproti Španski.

Angleški zunanji minister odstopil. — Njegov naslednik Churchill.

Kodanj, 17. avgusta. »Extrablade« javlja, da je odstopil angleški zunanji minister Balfour in da bo prevzel angleško zunanje ministrstvo Churchill. Uradno to še ni potrjeno.

Razna poročila.

Koliko kilometrov je prevozil cesar Karol, odkar se vojskujemo.

Mladi naš vladar je kot prestolonaslednik in kot cesar in kralj, odkar se bije svetovna vojska, prebil v železniškem vozu okroglo 450 dni in noči in prevozil 113.189 km. Med vožnjo dela. Železniški voz je prava kabinetna pisarna.

Črnogorski kralj o koncu vojske.

Curih, 18. avgusta. Črnogorski kralj Nikolaj je rekel poročevalcu pariškega lista »Verdensgany«: Dobro volje smo. Postal sem optimist. Pričakujem, da se bo končala vojska to jesen še pred novembrom.

Razstreljena zaloga streliva v Macedoniji.

Berlin, 17. avgusta. Wolff: V Macedoniji je zletela v zrak velika zaloga streliva zaveznikov.

Ljubljanska mestna aprovizacija.

Iz seje mestnega aprovizacijskega odbora, dne 17. avgusta 1917. Pretekli teden se je vršila pri c. kr. deželni vladi konferenca **deželnega gospodarskega sveta**. Nova institucija je ustanovljena s posebno naredbo c. kr. urada za ljudsko prehrano, kot centrala občinskih in okrajnih gospodarskih svetov. V svoji prvi seji je deželni gospodarski svet sklenil zavzeti se kar najbolj, da dobi Ljubljana vsaj najpotrebnejše množine premoga. Mestna aprovizacija navzlic vsem urgencam in intervencijam ne more doseči, da bi dobilo mesto vsaj minimalno množino letne potrebe premoga. Aprovizaciji je sicer obljubljen premog iz Kočevja, če se produkcija zviša, vendar je to šele obljuba, s katero mesto še nima premoga. Pomanjkanje premoga v Ljubljani je že tako silno, da se je celo elektrarni odtegnil premog. Deželni gospodarski urad je nadalje protestiral proti strogi reviziciji krme, ki se zadnji čas izvaja po deželi. Ako bodo stroge revizicije pobrale še to krmo, kar jo je pri tej slabini letini v deželi, se je bati najtežjih posledic pri reji živine in potem pri splošni aprovizaciji prebivalstva. Pri deželnem gospodarskem svetu se je doseglo, da dobi Ljubljana večjo množino sladkorja in bo mogoče prihodnji teden še pričeti z razdelitvijo ter odpade na posamezno družino 1½ kg. Razdelilni načrt za sladkor se objavi prihodnji teden. **Moke za peko** ima mestna aprovizacija do konca meseca v doseganju izmeri dovolj v zalogi, dočim **moke za kuho** zelo primanjkuje. Vsled tega bo mogoče prihodnji teden razdeliti samo po ½ kg moke za kuho na karto. Štajerska c. kr. deželna vlada je s posebnim odlokom opozorila podrejenega okrajna glavarstva, da je na podlagi odredbe z dne 24. maja 1917 **zaplenba živil, ki jih prinese kdo iz kmetov, nedopustna**. Mestna aprovizacija bo prosila c. kr. deželno vlado v Ljubljani, da tudi za Kranjsko izda podobno opozorilo na okrajna glavarstva. Ako je na Štajerskem dovoljeno, da se sme za lastno porabo v mesto prinesiti potrebna živila, se tudi pri nas ne bi smelo zaplenjevati po deželi vsako malenkost. Dovoljenja za nakup živeža po deželi bi izdajala mestna aprovizacija in bi bili pri tem seveda vsi prekupci izključeni. Trdki I. Urbas se odkloni prošnji da bi dobila v klanje govejo živino. Trdko se bo pa upoštevalo jeseni pri dodelitvi prašičevega mesa za podelovanje klobas. Vse predpriprave za **nakup sadja** je mestna aprovizacija izvršila in pridejo prve pošiljave tekom 10 dni, ki se potem tudi takoj odajo v prodajo na ljubljanski trg. Dovoljenja za nakup sadja na deželi se smejo dati odslej le s privoljenjem mestne aprovizacije. Mestna aprovizacija je nakupila tudi večjo množino **kumar**, katere bo prihodnji teden prodajal na trgu. Decembra lanskega leta je mestni magistrat mesarjem strogo ukazal, da morajo prodajati **špeh brez kože**. Mesarji se niso navzlic dvakratnemu oporoku posebno brigali za ma-

gistratni ukaz in prodajali špeh s kožo. Mestni magistrat je zato 20 mesarjev obsodil na globo po 50 K ali 5 dni zapora. Mesarji so se pritožili proti razsodbi mestnega magistrata in je sedaj c. kr. deželna vlada njihovo pritožbo zavrnila in potrdila razsodbo mestnega magistrata. C. kr. deželna vlada je s posebnim razpisom določila mestno aprovizacijo kot prevzemalnico vse v Ljubljani pridobljene maščobe. 15. junija so dobili ljubljanski mesarji od deželnega mesta za dobavo klavne živine večje število prašičev in bi morali ves špeh odati mestni aprovizaciji. Mesarji pa tega niso storili, ampak so svojevolsko deloma cele prašiče posušili, deloma pa špeh razprodali brez vsake kontrole in vsakega reda. Po pričah se je dognalo, da bi morala mestna aprovizacija prevzeti takrat 500 kg. Mestni magistrat je zato vsakega prizadetega mesarja obsodil na globo 300 kron ali 30 dni zapora.

Oddaja krompirja. Mestna aprovizacija bo delila krompir v svojem skladišču pri Mühleisnu na Dunajski cesti. V pondeljek dopoldne, dne 20. avgusta, od 8. do 9. ure ga prejmejo tisti, ki dobivajo kruh pri Pauru na sv. Petra cesti, od 9. do 10. ure odjemalci kruha pri Bončarju na sv. Petra cesti 41, od 10. do 11. ure, odjemalci kruha pri Strausu, Škofja ulica 15, popoldne od 2. do 3. uri oni ki prejemaajo kruh pri Balaziču v Kolodvorski ulici, od 3. do 4. uri odjemalci kruhe pri Podboju na sv. Petra cesti, od 4. do 5. uri odjemalci kruha v konsumu v Spodnji Šiški in od 5. do 6. ure odjemalci kruha pri Okornu v Šiški. V torek, dne 21. avgusta dobe krompir od 8. do 9. ure dopoldne odjemalci kruha pri Kavčiču v Spodnji Šiški 185, od 9. do 10. ure odjemalci kruha pri Tušarju v Spodnji Šiški, in od 10. do 11. ure odjemalci kruha pri Skubicu v Spodnji Šiški 199. Popoldne istega dne prejmejo krompir od 2. do 3. uri odjemalci kruha pri Stupici na Martinovi cesti, od 3. do 4. uri odjemalci kruha pri Cizeju v Zalokarjevi ulici, od 4. do 5. uri odjemalci pri Blažiču na Martinovi cesti, in od 5. do 6. uri odjemalci kruha pri Jezerški na Zaloški cesti. Vsaka oseba dobi 2 kg po 50 vin. Vsakdo naj prinese s seboj rodbinsko izkaznico.

Ij Zastrazeni krompir. Na njivah, katere je pod Tivolijem zasadiła mestna aprovizacija s krompirjem, so vedno številnejše in večje tatvine. Včeraj je sklenil magistratni gremij, da postavi tja straže.

Ij Sladkor na rjave sladkorne izkaznice. Trgovine, v katerih se bode dobival sladkor na rjave sladkorne izkaznice, se bodo pravočasno objavile v tujakšnjih dnevniki. Na vsako izkaznico se bode dobilo 1½ kg sladkorja. Nakaznice, ki so jih ljudje dobili, se glase samo na 1 kg. To naj občinstva ne moti. Vsak naj zahteva 1 in pol kilograma sladkorja in ga toliko mora na karto dobiti!

Ij Jaje nil Mestna aprovizacija nanašanja, da nima več v svoji zalogi jajc. Strankam se torej ni treba radi njih zglašati. Sezija zanje je minila. Kar bi jih bilo mogoče še dobiti, bi niti za bolnice ne zadostalo.

Dnevne novice.

Naše ljudstvo je prižigalo cesarju kresove. V predvečer cesarjevega rojstnega dne smo gledali krasne kresove v obilnem številu v Kamniških planinah. Z veseljem smo opazovali iskrene znanke patriotizma in ljubezni do blagega mladega vladarja in smo želeli: daj Bog blagemu našemu dobremu Karolu doživeti še mnogo veselejših in mirnejših rojstnih dni. Naše ljudstvo je ob gorečih kresovih klicalo: Vsemogočni naj blagoslovi dela našega mladega dobrega vladarja, za katerega smo pripravljeni dati kri in življenje!

— **Cesarjev rojstni dan pri Devici Mariji v Polju.** Iz D. M. v Polju, dne 17. avgusta 1917. Cesarjev rojstni dan se je praznoval pri D. M. v Polju zelo slovesno. Županstvo je pripravilo, da se predvečer razsvetli vas, kar se je tudi zgodilo. Okrasi so se hiše z zastavami in zelenjem. V Vevčah je bila zvečer ob 8. uri v vojaškem Kinu slovesna predstava. Nato slavnostna večerja, h kateri so bile povabljene od vojaškega poveljstva vse tujakšnje osebnosti. Danes, dne 17. avgusta, se je služila slavnostna služba božja s »Te Deum« v župni cerkvi ob 8. uri ter vojaška služba božja ob 10. uri v gozdu poleg kolodvora v Zalogu.

+ **»Unser Kronprinz.«** Iz beljaškega okraja poroča slovenski posestnik, da so v Beljaku v izlozbi za napredaj slike nemškega cesarjeviča z napisom »Unser Kronprinz«. Mož pravi, da to vendar ni naš kronprinč, in se zgraža zavoljo takega napisu. Če bi na razglednici bil napis: »nemški kronprinč«, potem bi bil s tem zadovoljen. Mož ima popolnoma prav!

+ **Odlikovanja.** Od cesarja so prejeli: knez nadškof goriški dr. Francišek Borgia Sedej in knezoškof lavantinski dr. Mihael Napotnik red železne krone 1. razreda; knezoškof ljubljanski dr. Anton Bonaventura Jeglič veliki križ Fran Jožefovega reda; krški škof dr. Anton Mahnič red železne krone II. razreda; dvorni svetnik na deželni vladi v Ljubljani Viljem vitez Lasehan pl. Moorland komturni križ Fran Jožefovega reda; ministerialni podtajnik dr. Leonid Pitamic, kazniški zdravnik na dež. sodišču v Ljubljani dr. Julij Schuster in deželnosodni svetnik v Trstu dr. Teodor Stegu vojni križec za civilne zasluge II. razreda; rač. svetnik pomorske oblasti v Trstu Fran Maček, pisarniški predstojnik na dež. sodišču v Ljubljani A. Kump in poštar na Kozini v Istri Fran Rapotec vojni križec za civilne zasluge III. razreda; vodja finančnega kontrolnega okraja Celje fin. komisar Martin vač zlati zaslužni križec; poštni sluga nest Čehovin v Trstu in uradni sluga na okrajnem sodišču v Metliki Ivan Drobnič vojni križec za civilne zasluge 4. razreda; nadučitelj v št. Rupertu v Slov. gor. Simon Ježovnik in vp. nadučitelj na Vrhnikih Vincenc Levstik zlati zaslužni križec; nadomestni kazniški zdravnik v Mariboru dr. Amand Rak in pisarniški ravnatelj na dež. sodnji v Trstu Fran Cibej naslov cesarskega svetnika; pisarniški nad- ofical okrožnega sodišča v Gorici Jožef Kraševac naslov in značaj pisarniškega ravnatelja. Dalje: dvorni svetnik in načelnik glavnega carskega urada na Dunaju Abd. Susteršič komturni križec Leopoldovega reda; ministerialni svetnik Viktor grof Chorinsky vojni križec za civilne zasluge II. razreda; stolni prošt v Ljubljani Ivan Savjov komturni križec Fran Jožefovega reda; stolni dekan v Ljubljani Matija Kolar častniški križec Fran Jožefovega reda; stolni kanonik in župnik v Ljubljani Jožef Erker, stolni kanonik in mestni župnik v Mariboru Fran Moravec, stolni kanonik v Trstu Ivan Slavec in stolni kanonik v Mariboru dr. Ivan Tomažič red železne krone III. razreda (pristojbine prosto); župnik pri Sv. Margareti o. P. Jernej Frangež, franciškan in župni upravitelj v Mariboru p. Kalist Herič, dekan in župnik na Vrhnikih Fran Hönigman, dekan in župnik v Cerknem Ivan Kunšič, dekan in župnik v Kamniku, čast. kan. Ivan Lavrenčič, dekan in župnik v Vipavi Andrej Lavrič, dekan in župnik v Brežicah Jožef Mešiček in gvardijan franč. samostana in žup. upravitelj pri Sv. Trojici v Slov. gor. p. Nikolaj Mežnarčič viteški križec Fran Jožefovega reda; župnik v Gor. Logatcu Iv. Erjavec, župnik v št. Martinu v Slov. gor. Anton Lajšič, župnik v Slavini Jožef Laznik, župnik v Makolah Mihael Lendovšek, župnik v Tinjah Ivan Medvešek, župnik v Kapeli Martin Meško, župnik pri Sv. Barbari pri Vurberku Jož. Mihalčič, župnik pri Dev. Mar. v Polju Ivan Müller, stolni vikar v Mariboru Fran Simončič, župnik pri Sv. Lovrencu v Slov. gor. Jožef Sinko, župnik v Cvitkovcu Fran Strnad, župnik v Prečni Anton Šmidovlik, župnik pri Sv. Antonu v Slov. gor. Anton Vraz in župnik v Hrenovcih Ivan Zupan zlati zaslužni križec s krono; dekan in župnik v Idriji Mih. Arko, župnik v Voloski Šime Defar, prošt v Ptuj Martin Jurkovič, prošt v Pazinu Anton Kalac, dekan in Ljutomeru Jožef Ozmec, župnik v Gorjah Ivan Piber, župnik v Barban Dominik Pindulič, katehet v Celovcu Valentin Podgorc, subprior in rektor nem. vit. reda v Ljubljani p. Bernard Polak in škofijski tajnik v Ljubljani Viktor Steska vojni križec za civilne zasluge II. razreda; župnik v Košani Anton Abram, župnik na Dovjem Jakob Aljaž, župnik pri Sv. Juriju pod Kumom Fran Avsec, župni administrator na Viču p. Avguštin Čampa, župnik v Fari Alojzij Češarek, kaplan v Radovljici Jakob Fatur, kaplan v Žužemberku Karel Gnidovec, župnik v Novi Paki Ivan Groh, župnik v Hrušici Mihael Hušo, župnik v Pamečah Ivan Jurko, župnik na Kontovelju Anton Košir, župnik v Kranjski gori Andrej Krajec, župnik v Krškem Alojzij Kurent, župnik v Dornbergu Fran Lavrenčič, kaplan v Ljutomeru Andrej Lovrečič, župnik na Proseku Aleksander Martelanc, župnik na Homcu Anton Merkun, župnik v Stopičah Jakob Porenta, gvardijan minoritskega samostana v Ptuj p. Norbert Povoden, župnik pri Sv. Volbenku Ferdinand Pšunder, kurat v št. Petru Luka Smolnikar, župnik v Adlešičah Ivan Šašel, župni upravitelj v Beli peči Fr. Zajc in župnik v Boh. Bistrici Fran Zvan vojni križec za civilne zasluge III. razr.; okrajni komisar Fran Vodopivec, državni višji živinozdravnik Fran Majdič, kletarski nadzornik Viktor Skubec, kmet. potovalni učitelj Ernest Klavžar in gozd. nadzornik komisar Jakob Vospornig vojni križec za civilne zasluge III. razreda; okrajni gozdar Alojzij Rihteršič, gozdni čuvaj Anton Gregorič, gozdarja Alojzij Grum in Vikt. Kavčič, gozdni čuvaj Jožef Mervič, gozdni delavci in uslužbenci Blaž Gogola star., Fr. Jurjavčič, Ivan Kavčič, Matija Kern in Filip Kolenc vojaški križec za civilne zasluge IV. razreda. — Dalje: nadučitelj v Her-

peljah Štefan Šiškovč zlati zaslužni križec s krono; nadučitelj v št. Vidu pri Ljubljani Iv. Bajec, nadučit. v Vogerskem Jož. Balč, nadučitelj v Ljubljani Jožef Cepuder, nadučitelj v Kostanjevici Anton Fakin, voditelj zasebne dekl. ljud. in mešč. šole v št. Mihelu pri Rudolfo- vem s. Marija Mihaela Goriup, nadučiteljica v Ljubljani, ravnateljica Frančiška Illerschitsch, učiteljica v Toplicah-Zagorju Frančiška Jankovič, nadučitelj v Šmarju Fran Jurkovič, učitelj in voditelj v Postojni Ferdinand Juva- nec, nadučitelj v Ajdovščini Ivan Kavs, nadučitelj v Toplicah-Zagorju Fran Kozjak, šolski vodja v Zagorju Ivan Levstik, ravnateljica na dekliški osem- razrednici v Lichtenurnovem zavodu v Ljubljani s. Eleonora Mantuani, nadučit. v Dev. Mar. v Polju Viktor Mihe- lič, nadučitelj v Čepovanu Anton Mle- kuž, nadučitelj v Prvačini Jožef Orel, nadučitelj v Račjem Ivan Paulšek, učiteljica v Selcah Ema Petsche, vodite- ljica zasebne dekliške šole v Mekinjah prior. uršul. samostana M. Kristina Pezdirc, nadučitelj v Svibnem Ludovik Pirkovič, nadučitelj v Mokronogu Ivan Pirnat, nadučitelj v št. Vidu pri Zat. Ivan Polak, šolski vodja v Avberju Al- bert Poljšak, nadučitelj v Radečah Fran Rant, nadučitelj v št. Mihelu pri Pliberku Fran Ratej, šolska ravnateljica v Pazinu Lucija Sterpin, začas. šol- ski vodja v št. Rupertu v Slov. gor. Fe- liks Škerjanc, šol. vodja v Nabrežini Avgust Tance, nadučitelj v št. Jerneju Karel Trost, nadučitelj v Slavini Fran Verbič, nadučitelj v Kanalu Aloj. Verč, učitelj v Trbovljah-Vodah Emil Volc, učiteljica v Krškem Pavla Zirer in učiteljica v Dutovljah Frančiška Živec vojni križec za civilne zasluge III. razreda.

— **Zagreški nadškof dr. Ante Bauer** je odlikovan z redom železne krone 1. vrste.

Cesarska slavnost v Trzinu. Že na predan rojstnega dneva presvetlega cesarja je bil ves trg v zastavah. Mnogo hiš po trgu in šole so bile ovite z zelenimi venci. Zvečer je vojaštvo priredilo koncert v dvorani g. Perne. Vršile so se pevske točke z godbo. Vse pro- gramne točke, bilo jih je enajst, so iz- vajale domače gospodične vrlo dobro s častniškim zborom. Krasnica je bila živa slika, v kateri se klanjajo narodi cesarju. Z avstrijsko himno in ogrsko se je končal dobro obiskani koncert. Nato je bila bakljada po trgu. 17. zjutraj je 24 strelcev z grča sv. Jožefa nazna- njalo slavnostni dan. Ob 9. je bila v župni cerkvi slovesna sv. maša. K tej so prišli zastopniki c. kr. uradov, tržni župan z odborniki, ves častniški zbor z g. podpolkovnikom, oddelki vojaštva, šolska mladina, in mnogo vernikov. Med sv. mašo je g. župnik v nemškem in slovenskem nagovoru opisal pomen slavnostnega dneva za avstrijske na- rode. Popoldne je priredilo vojaštvo na svojem vežbališču blizu sv. Križa veliko ljudsko veselico, katere dobiček se bo obrnil za vdovski in sirotinski zaklad.

Umrla je v Trzinu 17. t. m. trgovka in posestnica gospa Alojzija Kokalj, sestra gospoda svetnika in župnika Konrada Tekster v Višnji gori. Naj ji sveti blagi gospej in veliki dobrotnici revežev večna luč!

»Hrvatski državopravni demokratični blok«, ki se je ustanovil te dni v hrvat- skem saboru, tvori: Stranka prava, Kmečka stranka in Zagorac.

Vojaški prijatelj g. Fridolin Kavčič povišan za polkovnika. Po vsej Sloveniji znani slovenski pisatelj ter v armadnih krogih kot strokovno vojaški pisatelj in izumitelj, čislani podpolkovnik g. Fridolin Kavčič, je imenovan polkovnikom. Kav- čičeva najnovejša iznajdba, v armadi uve- deni strelni periskop sistem obslt. Kav- čič — aparat, ki štiti glavo strelca pri streljanju na sovražnika — se je v strel- skih jarkih izvrstno opnesel in rešil tiso- čerim našim bojevnikom življenje.

Vihar in toča v Belokrajini. Lokvi- ca, 16. avgusta. Danes okoli četrte ure popoldne je kar naenkrat nastal grozen vihar, nakar se je vsula kot orehi de- bela toča. Škoda je velika posebno v vinogradih, koruzi, ajdi in pesi. Uhogo ljudstvo, kar mu ni vzela suša, je pa toča.

— **Nadučitelj Ivan Zupančič.** Iz Sto- pre pri Rogatcu se nam piše: 11. avg. smo pokopali tukajšnjega nadučitelja g. Ivana Zupančiča. Na tukajšnji šoli je deloval de- vet let. Bil je dober krščanski mož. Naj počiva v miru!

Odlikovani so bili v drugo z bronasto hrabrostno svetinjo in Karlovim križcem telefonisti Zadnik Fric, Tropper Fran in Resnik Fran.

Z južne železnice. Postajenačelnik Žugčič v Brežicah je prestavljen kot višji revident v centralo na Dunaj.

Iz sodnopisarniške službe. Sodni pis. ofical Ivan Ivašek v Celju je imenovan za nadoficiala sodni kancelisti Ivan Prah

v Sevnici, Jur. Šilec v Konjicah, Anton Grafenauer v Vranjskem, Kajetan Al- brecht v Konjicah, Edvard Volavšek v Brežicah in Martin Pen v Sevnici so ime- novani za pisarniške oficiale.

— **Železničarske ustanove.** Razpisa- na je Moric vitez Schönerrejeva ustanova za vpkrojene, podpore potrebne železni- čarje. Prošnje je oddati najkasneje do 12. septembra 1917 pri istem železniškem ura- du, kateremu je bil prošilec pred vpkro- jitvijo dodeljen. Doprinesiti je pa tudi ubožno spričevalo, oziroma župniško ali županovo potrdilo o ubožnosti.

— **Poizvedovalna mesta za ujetni- ke.** Da se doseže stik med vojnimi ujetniki in interniranci z njih večkrat od prometa oddaljeno železnih kraji- bivajočimi družinskimi svojci na naj- širši podlagi in da se na ta način po- mirljivo vpliva na sorodnike glede na, v vojnem ujetništvu se nahajajoče svoje in internirance, prično z dana- šnjim dnem delovati v kronovini Kranjski sledeča poizvedovalna mesta: V sodnih okrajih: Postojna: Postojna, St. Peter, St. Mihael. — Ilirska Bistrica: Knežak, Ilirska Bistrica-Trnovo. — Senožeče: Senožeče. — Vipava: Podkraj, Sturje, Vipava. — Velike Lašče: Velike Lašče, Kočevska Reka. — Ribnica: Lo- ški potok, Ribnica, Sodražica. — Kočevje: Draga, Kočevje, Koprivnik, Mozelj, Banjaluka, Stari Log. — Krško: Cerklje, Krško, Raka, Studenec. — Kostanjevi- ca: Catež, Velika Dolina, Kostanjevica, St. Jernej. — Mokronog: Mokronog, Škocjan, St. Rupert. — Radeče: Radeče, Boštanj, Dvor, Sv. Križ pri Svibnem. — Škofja Loka: Selce, Sorica, Škofja Loka, Trata. — Kranj: Cerklje, Kranj, Predvor, Smlednik. — Tržič: Tržič. — Ljubljana: Brezovica, Devica Marija v Polju, Želimlje, Hrušica pri Dobrunjah, Dobrova, Črnuče, Preska pri Medvo- dah, Šmarje pri Grosuplju, Ljubljana (mesto) II. državna gimnazija, Iška Vas. — Vrhnik: Borovnica, Presej, Vrh- nika. — Litijska: Štanga, Zagorje, Vače, Polšnik, Litijska, Moravče. — Višnja Go- ra: Višnja Gora, St. Vid, Krka. — Idri- ja: Črni vrh, Idrija, Ziri. — Lož: Lož, Babino Polje. — Logatec: Rovte, Spodnji Kogatec, Planina. — Cerknica: Žilco pri St. Vidu, Begunje. — Radovljica: Bohinjska Bistrica, Bled, Kropa, Bo- hinjska Bela, Srednja vas, Begunje. — Kranjska Gora: Jesenice, Dovje. — Ru- dolfovo: Mirnapeč, St. Peter, Toplice pri Straži, St. Mihael-Stopič, Rudolfovo. — Žužemberk: Žužemberk, Ajdovica. — Trebnje: Trebnje. — Brdo: St. Go- tard, Moravče, Krajska, Dolsko. — Kamnik: Domžale: Zgornji Tuhinj, Kamnik, Mengeš. — Metlika: Podze- melj, Radovica, Metlika, Suhor, Semič. — Črnomelj: Adlešiči, Črnomelj, Dra- gatuš, Vrh, Vinica.

— **Ženske moči pri vojaštvu** na- merava nastaviti vojaška uprava v večjem številu in sicer: bolniške strež- nice, pisarniške moči, kuharice in ku- hinjsko osebje, šivilje itd. Več v pone- deljek.

— **S poukom v nižjih in srednjih šolah** se prične na Hrvatskem letos šele 1. oktobra.

Primorske novice.

Kaplan na Polniku goriški duhov- nik Franc Abram umorjen in oropan. Poročali smo o smrti kaplana Franca Abrama. Kakor smo izvedeli, je bil Franc Abram zavratno umorjen in oro- pan. Mudil se je v četrte ure oddalje- nem gozdu pri Polniku, kjer je študi- ral pridigo. Neznane ga je zavratno napadel in mu prerezal vrat. Žrtvi je vzel uro, denarja pa ni našel, ker ga je pokojnik pustil doma. Umora je osum- ljen nek rumunski vojni ujetnik. Upa- mo, da nam odkrije sodna preiskava nečloveškega krivca.

Umrl je na 10. t. m. po dolgi in mučni bolezni g. Albert Mermol- ja, bivši postajenačelnik v Ischlu, v starosti 41 let. Umrl je bil sin znanega posestnika g. Franca Mermolja iz D. Vrtojbe pri Gorici. Pogreb je bil v sredo v Solnogradu.

— **Umrla je v Mengšu po dolgi** bolezni begunka Katarina Špacapan, doma iz Ozeljana št. 84 pri Gorici.

Zastrupil se je na pokopališču pri Sv. Ani v Trstu upravitelj tvrde G. Caprin & Co v Trstu, Karel Macor. Spil je količino karbolne kiseline. Pri njem so našli listek, na katerem prosi, naj se njegovo truplo pusti na pokopališču.

Ljubljanske novice.

Iz Zabljudljene procesija gre v ponedeljek, dne 20. t. m. ob 4. uri zju- traj iz franciške cerkve v Dravljje.

Iz italijanskega ujetništva je do- spel v Linc invalid nadporočnik 26. strel. p. Leon Lindtner, pridelen 9. polj. lov. baonu.

Ij Novi meščanje. Magistratni gre- mij je včeraj sklenil predlagati, da ob- činski svet podeli meščansko pravico naslednjim gospodom: mesarskemu mojstru in hišnemu posestniku Ivanu Košenini, veletrgovcu in hišnemu posestniku Petru Štepcu, zdravniku dr. Jos. Pogačniku. Poleg pristojbine 300 K, daruje vsak 900 K meščanski imovini.

Ij Smrt za domovino. Včeraj je do- šlo v Ljubljano pismo nekega stotnika, ki piše, da je pri zadnji ofenzivi padel ofical ljubljanske „Mestne branilnice“ g. Trtnik. Krogla mu je prodrila srce. Padel da je tudi praporščak g. Rodč, geometra g. Zupančiča pa pogrešajo.

Ij Voznikom mestnih smeti. bo ob- čina odslej plačevala za par konj 26 K, mestne konje bo zaračunavala par po 24 K.

Ij Most sv. Petra. Magistratni gre- mij je sklenil, da novi most sv. Petra dobi železno ograjo z desetimi kande- labri. Veljalo bo to 9000 K. Občina stori vse, da bi bil most še letos izro- čen prometu.

Ij Vse prošnje za nove stojnice in barake je včeraj magistratni gremij odklonil.

Ij Ustanovo nadvojvodnje Marije Valorije po 40 K, ki jih oddaja magi- strat, dode: Marjeta Pavlovski, Jos. Frank, M. Hren, Josipina Predalič, Mar. Rozman.

Ij Velike tatvine v Ljubljani. Pri vlo- mu v zobotehnični atelje dr. Rodoschega (Schweiger) na Starem trgu št. 2 znaša škoda 6000 K. Ukradenih je bilo zob ame- riškega in angleškega izdelka v vrednosti 6000 kron. Dalje je bilo ukradeno platin zobovje, narejena čeljust z zobmi in 1 rja- va krtača za snaženje las, brez držaja, z belimi šetinami. Tudi sicer kradejo zdaj uzmovici v Ljubljani, da nas vedne tat- vine resnično prav zelo skrbe. Kdor bi bil o teh tatvinah kaj zapazil, naj to naznani policiji. Ob tej priliki bodi pove- dana odkrita beseda tako državi kakor tudi Ljubljancem, pa brez vsake zame- re. Tatvine in vlomi so danes na dnevnem redu, tako na deželi kakor tudi v mestu. Posebno v Ljubljani ni danes več tako varno, kakor je bilo včasih. Res, da je beda velika, a res je pa tudi, da imamo zdaj v Ljubljani veliko tatinske sodrge. Mladino nam kvari kriminalna literatura gotove vrste, kolportirana večinoma iz Berlina. Na drugi strani je pa premalo kriminalnih agentov v Ljubljani. Država varčuje, kjer bi ne smela varčevati, ker končno je le ona dolžna, da skrbí za var- nost premoženja in da izsledí in dobi zlo- čince; tatove in vlomilce. Ljubljanci so pa tudi taki, da, pa naj se izvede še tako velika tatvina ali vlom, kakor na primer svoj čas pri neki večji ljubljanski tvrdki, ne grejo pri zasledovanju policiji čisto nič na roke, dasi so jih mogoče zločinci že tudi vzeli na piko. Kako grejo na primer Dunajčani pri zločinu policiji na roko, Ljubljanci pa molče. Policija more skr- beti za varnost premoženja le, če sodeluje z njo občinstvo, ker končno so možje pravice ljudje, ki sicer veliko vedo in po- znajo ljudi, a vsega vedni le niso. Može, ki čuvajo premoženje Ljubljancem, se si- cer pehaajo ponoči in podnevi — mimo- grede povedano za slabo plačo — in sti- kajo za zločinci; a ker jih je premalo in ker jim Ljubljanci ne gredo čisto nič na roko, ne morejo poloviti vse sodrge, ki hoče zdaj proglasiti menda v Ljubljani revolucijo tatov in vlomilcev. Država naj pomnoži v Ljubljani vsled izrednih seda- njih razmer kriminalno policijo, občinstvo pa pomagaj policiji pri izsledovanju zlo- čincev, da ji naznani sumljive okolnosti.

Ij Prodaja sladkorja za vkuhava- nje sadja. Sladkor za vkuhavanje sadja na rujava izkaznice, ki so se v petek oddajale pri krušnih komisijah, se bo prodajal od ponedeljka naprej po sle- dečem redu: Za sedaj se dobi sladkor v trgovini g. Šarabona na Zaloški cesti in sicer na rujava sladkorne izkaznice št. 1 v ponedeljek 20 t. m. popoldne, št. 2 in 3 ponedeljek 20. t. m. popol- dne, št. 11 v torek dne 21. t. m. popol- dne, št. 12 v torek dne 21. t. m. po- poldne, št. 13 v sredo dne 22. t. m. po- poldne, št. 14 v sredo dne 22. t. m. po- poldne. Nadaljni vrstni red se pravo- časno objavi. Na vsako rujavo izkaz- nico se dobi en in pol kg sladkorja. Opozorja pa se še enkrat, da ne pri- dejo vsi vagoni sladkorja hkratu v Ljubljano. Brez vsakega dvoma pa je, da dobe vsi, ki imajo rujave izkaznice sladkor prav gotovo v par dneh. Isto veli glede sladkorja na bele izkaz- nice, v kolikor istega stranke še niso dobile v trgovinah, ki so razvidne iz plakatov.

Ij Mestna plinarna prične z obra- tom zopet 15. septembra.

Ij Pisarne in trgovine odprte od 8. zjutraj do 3. popoldne. Vsled pomanj- kanje premoga namerava izdati de- želna vlada, kakor se čuje, naredbo, da bodo v zimskem času uradi in trgo- vine odprte od 8. zjutraj do 3. popol- dne. Izjeme bo določil občinski svet.

Hišne pole in legitimacije za prejemanje izkaznic za živila. Izkaznic za kruh, moko in druga živila se izdaja vedno več, in sicer le radi tega, ker se dosedaj niti stranke niti hišni gospodarji niso brigali zato, da bi se izseljenci pravočasno odglasili. Če je v Ljubljani naseljenih 9000 beguncev in če se od teh izseli 4000, se vsled tega ne izda nobene karte manj. Brezdvomno je torej, da je v krušnih vpisnikih vpisanih vse polno strank, ki so se že davno izselile, za katere pa hodijo po karte druge stranke. To je tem lažje, ker v tem času večnega preseljevanja, krušni komisariji ne morejo poznati vseh strank, kaj šele tujcev. Da ne more biti v interesu občinstva, ako na tako majhnih zalogah, ki so določene za Ljubljano, črpa toliko strank neopravičeno na škodo ostalega občinstva, ni treba še posebej poudarjati. Ker pa je treba temu napraviti konec, odredil je mestni magistrat, da se za prejemanje izkaznic za živila uvedejo hišne pole in hišne legitimacije. Da se pa javnost, predno izidejo tozadevni razglasi, pouči o namenu in pomenu te odredbe, se opozarja že danes na glavna načela te nove odredbe: 1. Ko izide tozadevni razglas, priti mora vsak hišni gospodar, njega namestnik ali upravnik na mestni magistrat, kjer dobi hišno polo in razglas. 2. V to polo se morajo vpisati vse v hiši stanujoče stranke. Za vpis v hišno polo zadostuje, da se vpiše ime in priimek načelnika rodbine in pa število rodbinskih članov ter oseb, ki stanujejo pri rodbini, n. pr.: Fran Primšek, osem oseb. Pri teh vpisih pa je paziti na dvoje: Leva polovica hišne pole (št. 1) je določena za vpis tistih strank, ki imajo pravico do krušnih kart, v desno polovico hišne pole (št. 2) pa se morajo vpisati tiste stranke, ki dobivajo živila iz lastnih aprovizacijskih skladišč, to so železniški uslužbenci z rodbinami itd. Vsled stroge določbe § 35 ministrske naredbe z dne 26. maja 1917 drž. zak. št. 235 pa je treba že takoj tu opozoriti, da so za pravilnost in popolnost teh vpisov odgovorne tako stranke kakor tudi hišni gospodarji, oziroma njih namestniki ali upravniki. 3. Hišna pola se mora vrniti mestnemu magistratu takoj, ko so se vpisale vse v hiši stanujoče stranke, najkasneje pa do dne, katerega določi mestni magistrat v razglasu. Stranke, ki niso vpisane v hišno polo — ali če bi se hišna pola ne vrnila pravočasno magistratu, ne dobe krušnih in drugih izkaznic. 4. Stranke, oziroma osebe, ki so se v hišo priselile ali iz hiše izselile po oddaji izpolnjene hišne pole, mora hišni gospodar takoj prijaviti, oziroma odglasiti na mestnem magistratu, in sicer le na podlagi hišne legitimacije, katera se vroči vsakemu hišnemu posestniku pri oddaji izpolnjene hišne pole. Ni potreba, da bi te prijave opravljal hišni gospodar sam, temveč se za to poslužiti lahko tudi kake tretje osebe, kateri mora izročiti hišno legitimacijo. Vsakega, ki prinese hišno legitimacijo pa se bo smatralo za pooblaščenca hišnega gospodarja. Ker torej tretje osebe priglajajo in oddajajo stranke na odgovornost in nevarnost hišnega gospodarja, bo mestni magistrat v vsako hišno legitimacijo vpisal, koliko se je prijavilo ali oddajalo oseb, da bo hišni gospodar vedno poučen o pravilni priglajitvi, oziroma odglasitvi. 5. Priglasiti, oziroma odglasiti pa tudi v hišno polo ni treba vpisati: a) vojaške osebe, ki so na hrani v častniških kuhinjah, ali katere preskrbuje vojaška uprava, b) osebe, ki v hiši ne stanujejo, temveč v hiši le služijo ali so tam le na hrani, c) osebe, ki v hotelih in prenočiščih le mimogrede stanujejo, d) one stranke, oziroma osebe, ki se lahko žive iz pridelkov lastnega sveta. Te je treba priglasiti posebej in se bodo vpisali v posebne zapisnike, da bodo dobivali le karte za sladkor, kavo itd. Končno je pripomniti še sledeče: Hišne pole niso nikaka novost, temveč so vpeljane že po vseh večjih mestih. Kakega posebnega znanja za vpise v hišno polo ni treba, temveč zadostuje, da vsak načelnik rodbine po pravici in pošteno zapiše svoje ime in priimek ter pristavi število oseb, ki so pri njem na stanovanju. Če pa bi kdo navedel napačne podatke, ali več oseb kakor je pri njem na stanovanju, naj posledico pripiše sam sebi. Kazen je določena do 3.000 K ali zapor do treh mesecev, pri obtežljivih okoliščinah pa do 5.000 K ali zapor do 6 mesecev, ako ne spada prestopok pod kako ostrejšo kazensko določbo. Ko se bodo izdajale hišne pole in razglasi, dobi lahko vsakdo še ustna pojasnila pri magistratu, tako da ne bo nikakih izgovorov, če bi se komu po lastni krivdi pripetila kaka nesreča. V drugo se objavi še nekaj postranskih določb te odredbe.

Ukradeno je bilo 16. t. m. zvečer v gostilni pri Mihelnu v Dravljah moško kolo, znamke »Adler« z visokim sedem. Opozarja se pred nakupom.

Izgubljen. Dotična oseba, ki je poprala preteklo nedeljo zvečer v Glinški ulici moški pas iz črnega blaga s srebrno uro in double verižico, se tem potom pozivlja, da odda te stvari nemudoma na policijski oddel. na Viču proti nagradi.

Ij Zamenjana je bila pri tvrdki Ažman ročna usnjata torbica, v kateri so bili trije zavrtki in druge malenkosti. Ker je oseba dobro znana, je tem potom naprošena, naj napačno torbico odda takoj v omenjeno tvrdko.

Izgubil se je dne 11. julija letos 11letni fant Martin Hafner, ki ga je že iskala drž. policija, a doslej zaman. Fant je drobnega obraza in mu manjka zadaj na glavi nekaj las. Kdor kaj ve o njem, naj sporoči njegovemu očetu Fran Hafnerju, Ljubljana, Sv. Petra nasip 71.

Poljaki.

Sestanek poljskih politikov v Stockholmu se vrši te dni. Na sestanek pride kot zastopnik kraljevine Poljske ravnatelj oddelka za politične stvari poljskega državnega sveta, grof Rostworowski, iz Rusije dr. Lednicki, zastopniki iz Švice, Francije, Anglije (med drugimi znani Vsepoljak Dmowski) in vseh ostalih dežel, kjer prebivajo Poljaki. Poljski politiki krogi pripisujejo temu sestanku veliko važnost.

Nadalje aretacije poljskih legionarskih poveljnikov.

Krakovski »Naprzod« poroča v močno pobeljenem članku, da je nemška vojaška vlada odpustila iz službe legionarskega brigadirja Roja in legion. polkovnika Rydzina in ju zaprla v trdnjavo Benjaminov.

Pri trajni bolehnosti in splošni slabosti se dobro stori, ako se z rabo naravne »Franz-Josef«-grenčice skrbi za vsakdanje redno odvajanje.

Naročajte nabitke iz usnja, s tem prihranite podplate. Cena z žeblički za en par za gospode K 180, za dame K 150, za otroke K 120. Zaradi drage poštnine priporočam se naročiti za več parov skupaj. Dobe se pri Peter Kobzina & Ko. v Ljubljani.

Dijak trg. akademije

s štiriletno prakso

išče mesta

v banki ali drugem podobnem zavodu. Dopisi na J. Volek, škrl 12, pošta Studenec-Ig.

Prodajalka

izučena v mešani trgovini z dobrim spričevalom

išče primerne službe.

Cenj. ponudbe na upravo Slov. pod Marljiva 2020.

Kot mesarski pomočnik

išče službe zanesljiv ter pošten, vojaščine prost invalid 33. let. Naslov pove uprava lista pod pomočnik 2023

Proda se že rabljena, toda prenovljena lahka dvoup्रेžna kočija

Ogleda se pri sedlarju na Rimski cesti števil 11

OPRAVNIK (šafar)

oženjen, zanesljiv, vojaščine prost, izurjen v poljedelstvu in živinoreji, z večjo delavsko družino, ki je sposobna vsakega dela, zeli premeti službo na kako večjo graščino ali večje gospodarstvo za samostojnega opravnika do 15. oktobra. Zmožen je obeh deželnih jezikov. Naslov pove uprava »Slovenca« pod št. 2029.

Kupim kmetijo

v ljubljanski okolici ali sploh na Kranjskem. Ponudbe pod I. P. na upravo »Slovenca«.

Naprodaj je

krava s teletom

Več se poizve v Mostah št. 16 pri Ljublj.

Najboljši in najpopolnejši so le

povsod hvaljeni in priljubljeni

Pfaff šivalni stroji

Samo pri **IGN. VOK** Samo pri

povsod hvaljeni in priljubljeni

specialna trgovina s šivaln. stroji, kolesi ter zraven spajadajimi deli Ljubljana, Sodna ul. 7, poleg justične palače.

Kupi se en par dobrih komatov

za lahko vprego. Ponudbe se prosi na upravo lista pod šifro »komat«.

Kupi se brinovo olje

Ponudbe z navedbo množine in cene v kilogramih na K. Milkovič. Moste pri Ljubljani.

Zamaške

nove in stare **kupi** vsako množino

tvrdka JELAČIN & Ko. Ljubljana

Ljubljanska industrija probkovich zamaškov.

Splošne ročne mliline

zakon. „JETA“ zakon.

zavar. zavar.

za drobljenje in fino ter debelo mletev vseh deželnih pridelkov dobavlja 2032

Jos. Smrčka

Dunaj, III 2 Marxerg. 25

tovarna in prodaja strojev.

Pišite po cenik „Sl. 151“.

Čebulo in česenj

makovsko in tudi druge vrste razpošilja v vsaki množini. — **Kupuje**

suhe gobe

po najvišji dnevni ceni.

FRAN POČAČNIK,

Ljubljana, Dunajska cesta št. 36.

Vpokojeni gozdar

išče primerne službe. Naslov pove uprava »Slovenca« pod št. 2034.

Ugodno! Služba Ugodno!

cerkovnika in organista

se razpisuje

na Kostanjah, p. Vrba ob jez., Koroško.

Nastop s 1. novembrom t. l.

2036

župnijski urad.

Rabljene stroje

četudi polomljene, kot **slamorenice, gepeljne, motorje, mlino, kolesa** itd., kateri delajo večinoma samo napotje, kupi za primerne cene **Fr. Zeman, Selo št. 29**

pošta Moste pri Ljubljani.

Tu se dobivajo: **najboljša rezila** (klinje) srednja po K 15,—, velika po K 20,—, razna mazila za stroje 1 kg od K 2—5 razni deli za kosilnice in druge stroje.

Službe išče kot

oskrbnik ali nadzornik delavcev

na kakem posestvu: **Fran Kosmina, Kompolje, p. Videm - Dobrepolje.**

Službo organista

razpisuje

Župni urad št. Lipš, pošta Dobroves.

Nastop službe takoj.

KUHARICA

katera bi vodila samostojno pripravo gospodinjstva, se išče za takoj. Pogoji: Varčnost in snažnost ter krščansko življenje. Naslov se izve pri upravi tega lista pod št. 2040.

Učenca

za kovaško obrt sprejme pod ugodnimi pogoji **Jožef Učar, kovač Gorje pri Bledu.** Prednost ima tak, ki se je že tega obrta učil.

Proda se osel

temne barve. Več se poizve **Podkorenem št. 34**

Malostnim srcem naznanjamo vsem sorodnikom, znanem in prijateljem, da je gospa

Alojzija Kokalj

trgovka in hišna posestnica

danes, dne 17. avgusta, po kratki, mučni bolezni, previdena s sv. zakramenti, bila odpoklicana v boljšo večnost.

Pogreb nepozabne se bo vršil v nedeljo, 19. avgusta, ob 4. uri popoldne.

Sv. maše se bodo brale v več cerkvah.

Tržič, dne 17. avgusta 1917.

Ferdinand in Minka Kokalj, sin in hči.

Katarina Texter, mati. Konrad Texter, brat.

Mileva Wračko, sestra.

Venci se hvaležno odklanjajo.

Naš kmet.

Po žetvi je. Ni še sicer spravljeno domov vse, kar je s težkim trudom in znojnim naporom izsilila iz trdovratne zemlje kmetijska vztrajnost, ampak glavno delo je končano za enkrat in pričinja se novo gospodarsko leto.

Ob novem letu napravi vsak podjetnik svoj račun in pregled čez svoje gospodarsko stanje. Tudi kmet je podjetnik in tudi on mora napraviti svoj račun; upam, da ne bo napačen ne račun, katerega bo napravil kmet sam, niti račun, katerega bo napravil slovenski narod o svojem kmetu. Mi se hočemo perati samo z zadnjim.

Slovenci smo kmetje. Vemo, da ta beseda mogoče na tej ali na oni strani ne bo naša popolnega odobravanja, ker se da zavijati in zlorabljevati tudi v slabem smislu. Vkljub temu ponavljamo, da Slovenci smo kmetje in zahvaljeno bodi nebo, da je temu tako.

Ranjki poslanec Povše je pri neki priliki dejal, da vse bogastvo, kar ga je na zemlji, pride iz zemlje. Mogoče, da so že drugi večji veljaki in pomembnejši ljudje izrekli še pred njim isto misel, ampak čeprav je ta stavek samo ponavljanje, zato ni nič manj resničen. Človek sam je izšel iz zemlje in zemlja je korenika, iz katere črpa človek svojo moč. In kolikor večje število naroda ostane na rodni grudi, toliko močnejši je narod. To kaže vojska danes tudi tistim, ki so prej v enomer trdili, da je kmet v državnem življenju le činitelj druge vrste, in da je industrija in trgovina edino zveličavno sredstvo za prospeh modernih držav. Danes, ko nam grozi n. pr. pomanjkanje kuriva, gledamo pa stvar v drugi luči. Zakaj ni premoga dovolj? Veščaki odgovarjajo, da ga delavci premalo nakopujejo, ker nimajo dovolj tečne in močne hrane. Torej je le hrana tista čudotvorna sila, ki redi in vzdržuje industrijo in tudi toliko hvaljena trgovina in industrija ne moreta živeti in ne moreta prospevati brez zemlje. Najmočnejša država sveta ve povedati dovolj o težavah in nepravilnostih svoje industrije in Angleži niso zastoj zastavili vseh svojih moči, da dobe in pritegnejo na svojo stran agrarno močno Ameriko. Zemlja je vsa naša moč in zato smo prav veseli in zadovoljni, da je slovenski rod ostal v pretežni večini kmečki rod, ki trdno drži v svojih rokah neizčrpni vir svojega in sploh vsega bogastva, svojo zemljo.

Slovenski rod in slovenski kmet! Držite svojo zemljo in držite se je! Slovenska zemlja je slovenska moč in slovenski kmet je trdna in neomajna podlaga ne samo naše narodopolitične samostojnosti ampak tudi nič manj važne narodnogospodarske neodvisnosti. Danes čutimo po vseh žepih neprijetne posledice valutnih nepravil in kolikor višje se vzdigujejo valovi na denarnih trgih, toliko opasnejša postaja nevarnost za trgovino in industrijo. Res je sicer, da banke in akcijske družbe kupičijo denar, ampak med denarjem in denarjem je razloček in denar ne velja le toliko, kolikor stoji na njem zapisano, ampak toliko, kolikor dobiš blaga zanj. Denar je blago; prvo in najvažnejše blago je pa tisto, katero potrebuje človek neobhodno za ohranitev svojega življenja, torej hrana in obleka. Oboje nam daje zemlja, in kdor ima zemljo, in živi od zemlje, ima in bo vedno imel najdragocenejše blago, ki stoji trdno kakor granit sredi pljuskajočih in razburkanih borznih valov. Zato ponavljamo: slovenski kmet, kakor si se oprijel v verskem oziru skale Petrove, tako v gospodarskem drži svojo zemljo in drži se je! Čuvaj svoj podedovani najdražji zaklad kakor punčico v svojem očesu in ne bo ti žal! Ne sramuj se svoje žuljave desnice, ne sramuj se težkih skornjev in raševinaste obleke, ampak ravno tako, kakor sklanjaš svoj hrbet in tilnik v delavnik proti zemlji pod pekočim solncem, tako ponosno vzdigni v nedeljo svojo ogorelo glavo in vzravnavaj svojo težko postavo in močna prsa naj se ti širijo v samozavesti: To sem jaz, slovenski kmet, to sem jaz, slovenski narod! Še več: ne odvisen slovenski narod, ki ni navezan na nobeno lepe besede, na nobeno politično milost ali nemilost, ampak narod, ki je na svoji zemlji svoj gospod. Te zavesti ne izgubi nikdar izpred oči! Kolikor večja bo Tvoja zavest, da si neodvisen gospod na svoji zemlji, toliko večja bo tudi Tvoja politična moč in veljava, ne samo veljava kot stanu, kot kmeta, ampak Tvoja veljava kot političnega naroda.

Politična veljava kmeta sploh se bo po vojni povsod vzdignila, veljava slovenskega kmeta pa še posebno zaradi nam ugodne in srečne okolnosti, da je naša zemlja razdeljena na ves na-

rod in ne le na majhno število veleposesnikov, s katerimi bi bilo treba biti nevarne gospodarske boje v lastni hiši. V tem oziru ima slovenski narod veliko prednost pred mnogo mogočnejšimi svojimi sosedi in v več ali manj pravični razdelbi narodne zemlje na večino naroda tiči moč slovenskega kmečkega ljudstva. Včasih nam je bilo mogoče žal, da nimamo politično veljavnega domačega plemstva — kaj je v naši dobi plemstvo? Žal nam je bilo mogoče, da nimamo močnega meščanstva, takozvane buržoazije v zapadnoevropskem smislu besede — ne rečemo, kaj je, ampak kaj bo buržoazija v dogledni bodočnosti? Stanovi se menjavajo, drug prihaja na površje za drugim, danes prvači ta, jutri gospoduje oni; sredi vseh izmenjav in vseh zgodovinskih viharjev pa stoji trdno kakor tisočleten hrast človek, ki se drži svoje zemlje s svojimi rokami, ki jo sam obdeluje in neguje. Zemlja je hvaležna: kdor se je oklepa z ljubeznijo, temu izroča gospodstvo nad seboj in kdor je gospod nad zemljo, je res gospod. Ne le gospod v osebnem, ampak tudi v družabnem in državnem smislu; sloj, ki ima zemljo, je gospodujoč sloj in če svoje moči ne izrablja vedno v politiki, še ni rečeno, da je nima ali da je ne more dobiti. Slovenski kmet ima že svojo politično veljavo, dosegel jo pa še večjo.

Kakšno čudovito moč in neverjetno življenjsko silo ima slovenski narod ravno v svojem kmečkem bistvu, je pokazala vojna. Dajanje, katere je zahtevala oblast od slovenskih kmetov na krvi in blagu, so bile in so še vedno ogromne. Cvet svoje mladine smo poslali na gališke planjave in v srbsko gričevje, svoje najboljšje moči smo postavili na kršni Kras in komaj godno dečad v tirolske strmine. Veselja, vrisavanja je malo po slovenskih vaseh, toliko več pa skrbi in trpljenja. A tu so se vzravnavali naši starci. Zadržne moči so napeli, zlezli so iz svojih priljubljenih zapečkov in pomagali so podpirati od srčnih boli za umrli močmi in za neznanu kam izginulo deco potrtim ženam in materam podpirati še ostale tri hišne vogle slovenskega doma. In šlo je in gre še. Čast slovenskim starcem, čast slovenski ženi! Slovenski dom je ostal in da je ostal je zasluga onega slovenskega kmečkega ljudstva, ki ne dela na slovenski zemlji na tuj račun, ampak na svoj, ker ve, da je ta zemlja, za katero toliko trpi, njegova zemlja in vsa njegova moč. Zato bo tudi slovenski dom, ki stoji na tako trdni podlagi, ostal to, kar je: slovenski kmečki dom, v katerem je slovensko kmečko ljudstvo gospodar.

Shod čebelarjev.

katerega je priredilo »Slovensko osrednje čebelarstvo« v Ljubljani dne 15. avgusta v Marijinišču, je bil za sedanje razmere zelo dobro obiskan. Na shod je prišlo nad 70 čebelarjev iz vseh krajev Kranjske. Shod odprli so ob pol deseti uri g. predsednik Hafner. Najprvo je društveni tajnik in blagajnik g. Hinko Zirkelbach poročal o društvenem denarnem stanju. — G. Martin Humek, deželni sadjarski nadzornik in društveni odbornik je zelo zanimivo in prepričevalno pojasnjeval, kako važna panoga kmetijstva je čebelarstvo že sedaj, po vojski pa bo postalo poklic in samostojna panoga. Razlagal je, kako moramo čebelarstvo in posebno produkcijo medu dvigniti, ker sedaj gredo še vagoni in vagoni medu v izgubo. — Društveni odbornik g. Avg. Buković opisuje, kako silno je trpelo čebelarstvo vsled vojske, da je izmrlo na tisoče in tisoče panjev. Ker je že med vojsko veliko povpraševanje po čebelah, se bo po vojski eksport tako razvil, da je nevarnost za naše čebelarstvo, da ne pridemo preveč ob čebele. V tem oziru se mora nekaj ukreniti, da obdržimo čebele. Meje naj se zapro in izvoz kontingentira. Pri tej točki se je vnela živahna debata, katere so se udeležili čebelarji in eksporterji. Slednjim se je priporočalo, naj se organizirajo. G. prelat Kalan je mnenja, da ni nasprotja med eksporterji in čebelarji. Tudi eksporterji so potrebni. Kolikor je odveč blaga, toliko naj se proda. To je v korist čebelarjev in eksporterjev. Čisto pametno je, da se izvoz kontingentira, da bo koristno čebelarjem in eksporterjem. Čebelarje je treba prepričati, kako visoke cene imajo čebele. Končno obvelja predlog predsednika, da pride v društvenem glasilu na razgovor, je-li umestno, da se izvoz živih čebel omeji in za vsako leto posebej dovoljeni izvoz kontingentira.

Posebno živahen razgovor se je razvil glede cene medu. Shod je izrazil svoje strokovno mnenje, da se morajo cene presojati v primeri z drugimi živilci. Ker je redilna vrednost medu enaka surovemu maslu, ne bodi tudi cena medu nižja, kot surovemu maslu. 1 kg najfinejšega kmetijskega medu naj se ne prodaja izpod 10 K. Ta cena ni pretirana. V Švici, kjer ni taka

draginja, stane 1 kg medu 4 franke, to je 16 K, v Nemčiji 15 mark, na Dunaju prodaja centralno čebelarstvo družstvo med na drobno po 10 K, prekupci pa celo po 25 do 30 K, kar je seveda pretirano. Za vošek, in sicer najlepši, je bil shod mnenja, da bi bila najnižja cena 1 kg 16 K, za panje v trganje kilo najmanj 6 K, za suhe voščine kilo 5 do 7 K povprečno. — Glede neobdačenega sladkorja poročal g. predsednik, da ni skoro nikakega upanja, da bi dobilo društvo neobdačeni sladkor, zato shod sklene, naj se naprosijo gg. državni poslanci, da posredujejo pri vladi na Dunaju. Predsednik tudi poudarja, da ker bo povpraševanje po živih čebelah veliko, moramo zato ohraniti kolikor mogoče veliko čebel. Ne morite čebel in tudi ne prodajajte jih onim, ki bi jih morili, ne dajajte jih medarjem. Po vojski bo tudi kranjska čebela prišla do veljave. Pasma je treba ohraniti. — Gosp. Buković poudarja, koliko koristnega je društvo že storilo za čebelarstvo in čebelarje, zato naj se člani društva hvaležnega izkažejo s tem, da mu naklonijo stalen prispevek 1 K na leto in bi udnina znašala 4 K namesto 3 K. Društvo ni dobilo med vojsko ne državne, ne deželne podpore in je navezano samo na članarino. Tisk in papir se je pa med vojsko podražil nad 300 odstotkov. Ta predlog je bil soglasno sprejet. — Gosp. župnik Jakel iz Lahovč opozarja, da nekateri čebelarji iz radovljiskega okraja pripeljejo tja čebele v pašo in jih odpošljejo šele po vseh svetih, kar je lahko v škodo domačim čebelarjem. Shod sklene, naj se v društvenem glasilu izjavi želja, da naj se čebele pravočasno odpošljejo, in sicer na Malega Šmarina dan, kar bo v korist ne le domačim čebelarjem, ampak v prvi vrsti tistim, ki so imeli čebele v paši. — Na predlog g. Humeka sklene shod, da se vsako leto na Vel. Šmaran dan vrši tak shod, da se čebelarji dogovore glede cen. — Gosp. Znidaršič iz Birske Bistrice poudarja važnost prepeljavanja čebel v pašo. Na Kranjskem je dovolj paše, samo izkoristiti jo je treba. Po raznih vprašanjih in odgovorih zaključil g. predsednik ob 12. uri shod.

Iz Nemškega Gradca.

Lepo mesto je Gradec, res lepo. Krasna lega ob deroči Muri na vznožju skalnatega grička z Gradom in znanim stolpičem, dober gorski zrak, vabljiva divna okolica, to so prednosti, katerih pa more pokazati vsako veliko mesto. Najbolj privlačna moč za Gradec je bilo pa ceno življenja, ki je napotilo tja veliko število civilnih in vojaških umirovljencev, ki so si preganiali svoj dolčas z večurnim posedanjem po klopih velikega mestnega parka, kjer so pitali s krušnimi drobtinami popolnoma domače in krotke vrbce in kose, ali pa so posedali po številnih malih krčmah in pri čaši vina obujali svoje spomine na nekdanj, na lepe mladostne dni.

Danes ima Gradec vse drugačno lice. »Civilni« penzionisti so do malega izginili. Vojaški gospodje so ob izbruhu vojne svoje visoke cilindre odložili in tenke palčice zamenjali z rožljajočimi sabljami. Obkleli so zopet svoje uniforme in sedaj hodijo zopet redno, kakor nekdanj, točno vsak ob svoji uri v stara skladišča, na kolodvor, v pisarne in kjer jih sploh potrebujejo, da dobi armada v polju kolikor mogoče veliko število mlajših častnikov na razpolago. Civilnega moškega sveta v Gradcu je razmeroma malo, kakor povsod; prevladuje uniforma, kamor pogledaš. Tudi mlajših častnikov ne manjka, a ti ne bivajo trajno v Gradcu, če niso ravno že invalidni, ampak navadno so dopustniki ali pa prihajajo iz bolnic, če imajo dovoljenje za sprehod. Da je prostakov vsaka ulica polna, se razume, ker Gradec je imel že v mirnih časih veliko garnizijo, sedaj je pa ista pomnožena še z velikim številom bolnišnic in nadomestnih oddelkov, Civilna obleka diči le stare gospode, dečke in — Lahe!

Lahov je v Gradcu veliko število. Kamor prideš: na cesto, v kavarno, v gostilno, na trg, na cestno železnico, povsod ti žgače ušesa laško ščebetanje, da človek prvi hip ne ve, ali je v laškem Trstu ali v Gradcu, ki je bil nekdanj tako ponosen na svoje nemštvo in svoj nemški značaj, da se je nazival najbolj nemško mesto. Kakor se da po vsem soditi, morajo biti laški gospodje v Trstu prav imoviti in premožni ljudje; lepo oblečeni so vsi in dobro rejni, torej imajo pod palcem, ker dobra reja — bene curata cutis Horacijeva — je v Gradcu draga stvar. Ljudje pripovedujejo, da niso slabi plačniki za vsako vrstno blago, posebno za živež ne. Kupujejo belo moko, fižol, zelenjavo na drobno in na debelo in delajo baže lepe dobičke, kakor pripovedujejo ljudje, to ponavljam; tako lepe, da so si že mnogi kupili v zeleni štajerski deželi lepa posestva ali pa v mestih večnadstropne hiše. Zato jih graško občinstvo ne gle-

da prav lepo, zlasti zaradi draženja živeža ne. Če so res Lahji povzročili res občutno graško draginjo ali ne, tega ne vem; pravijo pač tako vsi in to je znana begunska melodija, katero poznajo tudi Ljubljanci, pa to morate doma bolje vedeti, kaj je na tem.

Eno lepo in posnemanja vredno lastnost pa imajo Lahji. Med seboj ne govorijo nikdar drugače kakor v svojem materinem jeziku! Tudi v javnih prostorih kmalu zaslišijo, kdo jih razume in kdo ne, in kadar to zaznajo, začno govoriti z njim laški, ali pa — umolknejo, kakor nanese. Saj je bilo v Ljubljani od začetka vojske tudi nekako podobno. Čudno pa je, da se noben graški Nemec ne spodtika nad glasno laško govorico, ampak jo prav mirno trpe; s tem pa nočemo ščuvati nemške gospode nad Lahe, ampak povemo to le zato, da vidite dvojno mero, katero imajo graški gospodje za Lahe in za nas. Mi moramo biti bolj skromni, ker je že od nekdanj taka navada, da radi ubogamo in smo radi ponižni.

Slovencev je v Gradcu veliko število. Malo jih sploh nikdar bilo ni, ker je slovenski Štajer pošiljal leto za letom veliko število svojih ljudi na sever v deželno prestolico. Veliko število naših priseljencev se je pa potapljalo v tujem morju premočne nemške inteligence in še močnejšega tujega bogastva. V Gradec so prihajali večinoma naši rokodelci in vajenci in pa služkinje. Torej ljudje, ki gredo v svet po načelu s trebuhom za kruhom, skromni in pčnižni, kakor je navadno vsak človek poit in pobit, če ne čuti ničesar v žepu. Ker pa živimo v nesrečni dobi socialnih kast in stanovskih razlik, v dobi, v kateri velja delavec najmanj, inteligent nekoliko več, največ pa bogataš, zato se je slovenski prirastek toliko ložje prilagojeval tujemu značaju tujega mesta, kolikor bolj se je komu posrečilo z žilavo pridnostjo se povzpeti nekoliko višje in prekoračiti ono mejo, ki loči delavca od gospoda. Mnogi so se potujčili ravno zato, da so ložje prišli do boljše kruha in do večje družabne veljave, ker so uvideli, da jim škoduje, če ostanejo narodno to, kar so. Odtod sledi za nas prav dober nauk: Za slovenske manjšine je treba skrbeti predvsem v toliko, da bodo ljudje prepričani, da jim materialno nič ne škoduje, če se priznavajo za Slovence. Lahji delajo tako, Nemci delajo tako — zakaj ne bi še mi? Če to dosežemo, ne bo na graških napisih več toliko — itšchev, —aggov, —scheggov in sličnih pravopisnih in fonetičnih okrasov, ampak imeli bomo tam ljudi, ki bodo ostali to, kar so bili in so.

Pa pustimo te probleme pri miru in govorimo raje o bolj navadnih in vsakdanjih rečeh. Najbolj navadna reč na svetu je prozaični železod in ravno železodno vprašanje je danes v Gradcu najbolj pereče, mnogo bolj kakor drugod v manjših ali enako velikih mestih. V Gradcu je sicer nekaj ljudi, ki se prav nič ne pritožujejo vsled hrane in ki še vsega dobe v izobilju, kar jim poželji srce ali pravzaprav železod, tudi meso na brezmesne dni, ne samo na karte. Ampak takih je malo. Misler plebs se pa peha v potu svojega obraza za ovelim solatnimi peresci, za leseno kolerašo, za fižolovimi stroki in kar je takih redkosti in sladkosti, za katere je treba šteti ne lep, ampak nelep denar in čakati kakor Izraelec na odrešenje iz egiptovskih suhih let. Premoga, drv, petroleja in mila je vedno dovolj, če plašas nekoliko pod roko nad maksimalno ceno. Obleke veljajo po 250—400 kron, par dobrih črevljev okrog 100 K. Pa naj še kdo reče, da se Gradčanom slabo godi, ko imajo toliko denarja, da lahko zmagujejo take cene. Kdor jih pa ne zmore, naj pa nosi ponošene hlače ali pa ropota po gladkem tlaku v lesenih cokoljah ali pa naj se postavi pred kakšno kavarniško okno, za katerim igrajo imenitni gospodje šah in naj študira globokoumni problem, zakaj se imenuje figura s konjsko glavo konj in ne kobila.

Zanimiva so graška knjigarne. Kamor pogledaš, sama vojna literatura. Knjig, kakršnih smo bili vajeni prej, ni videti veliko. Najbolj senačna knjiga bi bila menda tista, kjer bo bilo povedano, kako se da brez »kamna modrosti« pretvarjati cestni prah ne v zlato, ampak v čebel, masten speh.

Kakor je Gradec razmeroma tih in miren podnevi, da se človek precej dolgočas, tako je živahen na večer in ponoči. Posebno kavarne so dobro obiskane. Zlobni ljudje pravijo sicer, da hodijo Gradčani v kavarno pit za večerjo belo kavo, katera se dobi od osme do desete ure, ampak jaz tega ne verjamem, ker se mi zdi nemogoče, da bi tako razkošno oblečene dame v »duhtelih poletnih oblekah«, kakor se glasi stalna fraza, z briljanti debelimi kakor lešniki v ušesih, na prstih in na prsih in vse

povezano v zlate verige (če ni precej stekla in mačjega zlata v nakitu), da bi tako imenitne dame ne imele drugega za večerjo kakor belo kavo ali pravzaprav kavin nadomestek z mlečnim surrogatom. Enkrat sem jo poskusil, tisto belo brozgo, in takrat me je prevzela neutešljiva želja, o kateri ne vem, ali se bo izpolnila kdaj ali ne, namreč želja ne po beli kavi, ampak po beli — Ljubljani. Doma je doma. —r—

O naših slepcih.

Dobili smo in priobčujemo, da se čuje o tej zadevi več mnenj: Članek »Naši slepci« v slov. časopisih je imel namen spraviti brigo za slovenske vojake slepce v smer, ki bi omogočila, da se vojake slepce po vsakokratni presoji nujne potrebe s sredstvi, ki dohajajo kot darila restavrirajo do popolne samostojnosti! Ni treba, da se nabrani in darovani denar kopiči po fondih, ampak tisti faktorji, ki imajo resen namen spraviti slovenske fante in može, ki so v vojni izgubili vid v vrste naše vsakdanje okolice naj bi proučili ali ne bi bilo mogoče, da bi se pomagalo tem ljudem na ta način, da bi se posameznika enega za drugim postavilo na malo posestvo ali pa, da bi se mu z enkratno podporo 5000—6000 K pomagalo na kak drug način do samostojnosti. Res je da bi se v tem hipu vsa ta zadeva ločila od že obstoječih pomožnih društev, pa to je potrebno in uverjen sem, da bi ta akcija našla odmev v celi naši javnosti. Pomoč naj bi se izvršila vsakokrat po potrebi posameznika. Mala kmetija bi bila najboljša varuhinja teh ljudi, ker nikdar se ne bo osrečilo od mladosti narave vajenih mož z dvojno težo, s temo in zavodom, ki si ga nihče prizadeletih ne želi, narobe prepričan sem, da niti privezani ne bi hoteli ostati ti ljudje celo življenje za zidovjem. Take usode se ti ljudje naravnost boje. Prav je da se nabira za zavod, saj ga nimamo. Zavod pa je v prvi vrsti namenjen otrokom. Slepe vojake pa sprejmemo nazaj v svojo družbo na že omenjeni način, ker vsejati bomo s tem v njihova srca zonet srečo, ki jim bo v notranji zadovoljnosti tešila vsakdanjosti bedo. Prosi se vse, ki bi se hoteli za ta nov način zavzemati, da izrazijo svoje mnenje v slovenskih listih. Pisec želi biti neimenovan! — Naslov Velimira se dobi v uredništvu slov. dnevnikov.

Letna vzhodni Galiciji in v Bukovini.

Iz Bukovine poročajo:

Ozemlje, katero so naše čete ravno kar osvobodile, spada med najplodnejše pokrajine avstrijske države Svet podolske visoke planote in predele v severni Bukovini med Dnjestrom in Prutom smemo imenovati žitnico Avstrije. Bogata je tu tudi živinoreja in v mirnih časih je tukajšnja živina polnila sejmišča cele zapadne Avstrije, pa tudi na Nemškem. Na Aninem semnju v Tarnopolu so se vsako leto do ločale cene novemu žitu.

Zetev v teh pokrajinah se začne šele koncem julija, v glavnem je pa mesec avgust žetveni mesec. Vsled tega so našle naše čete žito večinoma še na polju.

Žita so krasna. Ure dolgo se pelješ med rženimi, turščinimi in ovsenimi polji; pa tudi obsežne njive s krompirjem najdeš povsod. Vendar je pa mnogo zemlje ostalo neobdelane, in to veleposestva, ker je manjkalo delavnih moči in semena. Večina lanske letine je bila šla v nič radi vojnih dogodkov, tako da so se bila morala mesta obrniti na »Vserusko kmetijsko društvo«, da jim je po zmernih cenah dobavilo živila. Uvesti so morali izkaznice za moko in kruh. Zadnji čas je stal v zasadenih ozemljih kilogram moke povprečno en rubelj.

Značilno je, da so Rusi na splošno kmetijskemu imetju prizanašali. Na potu proti Črnovicam je mnogo vasi, ki so bile tik za fronto, a se jim v nobenem oziru ne pozna vojna. Pač pa so Rusi uničili in požgali graščine in zraven spadajoče gospodarske obrate: hleve, žgalnice itd.

Na splošno se more reči, da ozemlje v okrajih Stanislavov, Kolomeja, Nadworna, Tlumacz in Buczacz ni bilo v celem obsegu obdelano, v okrajih za Czortkowom in v Bukovini smo pa dobili v plen bogato letino. Tudi živinoreje je kljub velikim ruskim revizijam še veliko, kar nam pokaže pogled na pašnike. Naše hrabre čete so ondi dobro preskrbljene z živilo, a tudi naši konji so se na sočnih pašnikih in cvsenih poljih krepko opomogli, tako da lahko zmagujejo velike dnevne napore.

Vsekakor je vojaška zmaga v vzhodni Galiciji in Bukovini tudi v gospodarskem oziru velikega pomena.

Ob grobu vrle učiteljice.

Zagorje na Krasu.

Poročali smo že, da je umrla preteklo nedeljo učiteljica gospica Milka Gantar. Pokojnica je bila vsled svojega mirnega značaja splošno priljubljena. To je pokazal njen pogreb. Spremlili so jo štirje duhovniki. Posebno ginljivo je bilo, da je prišlo iz Prema, kjer je bila pokojnica učiteljica, po dolgi poti čez hrib okoli 50 šolskih otrok pod vodstvom voditeljice gospice Baše. Krsta in grob sta bila obsuta z vsemi cveticami, kar jih premoreta Prem in Zagorje. Ob odprtem grobu sta govorila gg. Ivan Baloh in Ig. Zganjar. Nobeno oko ni ostalo suho. Latinsko mašo je krasno pel cerkveni zbor iz Trnovega pod vodstvom gosp. Mevželjna. Naj blaga pokojnica, ki nam je bila tako hitro in nepričakovano odvzeta, ki je dajala s svojim krščanskim, vzornim življenjem šolski mladini najlepši zgled, v Bogu počiva!

Kako se godi vojnim ujetnikom v Italiji.

Iz vojnega tiskovnega stana javljajo, da sta nadporočnik pl. Balogh in kadet Ferencz Blechl, oba 4. honvedskega pešpolka, izpovedala to-le:

Poveljnik vojnojetniškega oddelka v Genovi je nadporočnik, ki nosi pristno »italijansko« ime Von der Veit. V fortu Begato so nastanjeni izključno avstro-ogrske vojak. Le-te so radi najmanjšega povoda pretepati in jim nalagali najstrožje kazni, tako n. pr. avstro-ogrske šarže, ki svojim ljudem niso znali ali hoteli poveljevati v italijanskem jeziku. Tepli so jih ali zapirali v temne, vlažne kleti ob vodi in kruhu po celih štirinajst dni. Meseca marca se je v tem fortu na prizadevanje Rdečega križa uvedla preiskava, kateri je prisostvoval tudi nadporočnik pl. Balogh. Preiskavo je vodil italijanski general in dal napraviti zapisnike. O tem se je izkazalo, da niso topli samo vojaki, marveč tudi enega prostovoljca in enega kadetnega aspiranta. Ta dva so kasneje radi obteževalnih poizvedb, katere sta podala, poslali v fort Puino, čeprav je bil general zagotovil, da se to ne bo zgodilo. Ob odhodu izmenjenih invalidov sta še sedela v tamošnji ječi.

Fort Puino je takozvani »reparto speziale« (posebni oddelek), kazenski tabor, v katerem so bili do konca leta 1916. zaprti naši častniki in moštvo, ki so bili skušali pobegniti. V tej ječi so častniki zaprti v celicah, po katerih stenah se cedi voda. Stranišč ni in nesrečniki morajo jesti in opravljati potrebo v enem in istem prostoru. Na zrak pridejo le po pol do dve uri na dan, in sicer na strehi trdnjave, kjer morejo napraviti 10 do 15 korakov. Moštvo naše armade je v tem fortu zaprto v popolnoma temnih podzemskih prostorih, v katerih človek niti docela pokoncu stati ne more.

Enake razmere so v fortu Due fratelli. To je v prvi vrsti bivališče tistih naših častnikov in moštva, ki so na gori omenjenem zasliševanju Rdečega križa izpovedali resnico. V fortu Socrone so v prvi vrsti nastanjeni praporščaki in kadeti, katerim je prepovedano vsako občevanje z lastnimi častniki in so popolnoma ločeni od njih.

V vseh ujetniških taborih so določene ostre kazni, ako naši vojaki in podčastniki pozdravljajo svoje višje in predpostavljene. To je izrečno ostro prepovedano. Kljub temu se naši ljudje ne dajo oplasiti in podčastniki dajejo v tem oziru svojim tovarišem dober zgled.

Posebno težak je slučaj enega naših vojnih kuratov, po imenu Izidor Alvera. Ta duhovnik je bil ujet leta 1915. ravno v trenutku, ko je hotel podeliti umirajočemu vojaku sv. poslednje olje; ujet ga je poročnik, ki je z nekaj ljudmi udrl v naše järke. Vojni kurat je poignil revolver in zaklical častniku, naj ga pusti, da izvrši svojo dolžnost, drugače bo streljal. Ako mu pa da poročnik častno besedo, da ga ne bo motil v njegovi dušnopastirski službi, ne bo rabil orožja. Italijanski častnik je dal častno besedo, a kasneje je ujetega duhovnika naznanil vojnemu sodišču. Le-to ga je obsodilo na smrt; kasneje so duhovniku kazni izpremenili v trimesečno težko ječo. Dne 1. aprila letos je bil duhovnik na povelje divizijskega poveljstva v Genovi degradiran za navadnega vojaka, z utemeljitvijo, da je bil kljub duhovniški suknji ujet kot »nekombatant z orožjem v roki«. Sedaj postopajo z njim kot z najnižjim vojakom, ne dobiva nikake plače in ne sme maševati.

Radi teh dogodkov so se uvedli diplomatični koraki, ki so v teku.

Bosenske deputacije.

Nekateri hrvaški listi so prinesli vest, da je odšla na Dunaj deputacija iz Bosne, obstoječa iz bivšega poslanca in predsednika »Udruga« Josipa pl. Vancaša in tuzlanskega odvetnika dr. Ivo Pilarja, z namenom, da intrigrirata. Na to vest odgovarja sarajevski »Hrvatski Dnevnik« med drugim: »Danes ni med Hrvatmi v Bosni nobene politične organizacije, ker so vsi enega mišljenja. Z ozirom na to ni odšel g. Vancaš kot predsednik neke stranke, ker pri nas strank, hvala Bogu, ni. Danes je vseh ena misel, priti v zvezo z istokrvnimi brati onstran Save, in na vsakega naj pade prokletstvo naroda, ki bi to oviral in sejal med nami neslogo. Srce nam je že od nekdanj težilo za brati, a sedaj so nam izkušeni slovenski politiki uglasili in pokazali pot.« — Tako piše sarajevski katoliški »Hrvatski Dnevnik«.

Bosanska politika pri cesarju.

Dunaj, 16. avgusta. Mohamedanska politika dr. Safet bega Bašagića in Šerif Arnautovića je sprejel danes cesar v posebni avdijenci.

Požari.

Dne 12. t. m. ob 1. uri popoldne je nastal pod kozolcem posestnika Ivan Hribarja v Malem Korenu, občina Ambrus, ogenj, ki se je vsled suše v najkrajšem času razširil na dve sosedni hiši in sedem gospodarskih poslopj. Kozolec je bil poln sena. Zgorelo je 2000 stotov sena, 26 stotov slame, 11 stotov pšenice, 9 stotov ječmene, 9 vozov, veliko drugega gospodarskega orodja, kakor tudi veliko obleke in hišne oprave, potem eno tele, 10 koz in 430 K v gotovini. Škoda znaša 28.000 K, zavarovalnina samo 3000 K. Gasit je prihitela ta čas 7 mož močna požarna bramba iz Ambrusa z brzgalnico. Vsled pomanjkanja vode ni bilo na gašenje misliti, le ker ni bilo vetra, se ni ogenj še nadalje razširil.

— Gozdni požar je nastal dne 1. t. m. v gozdu poleg železniške proge med Rudolfovem in Stražo vsled iskre iz lokomotive, katere je zažgala suho travo. Ogenj se je razširil na 1400² metrov znašajočo površino in pokončal mnogo mladih drevesc. Škoda se ni mogla še dognati. Gozd je last novomeškega kapitlja.

Samostojna Ukrajina.

Ukrajinski tiskovni urad poroča, da organizacija ukrajinske državne banke izredno hitro napreduje. Sedaj se peča provizorična vlada z načrtom o izdaji ukrajinskih bankovcev. — V Kijevu je začel izhajati nov velik ukrajinski list pod naslovom »Konfederalist«; njegov program je svobodna združitev neodvisnih držav: Ukrajine, Finske, Kavkaza, Sibirijske itd. — Neki član japonskega poslanstva v Petrogradu je ukrajinsko narodno rado oficijelno obiskal.

Po svetlu.

Smrti vrliga gladbeškega Slovenca. Iz Gladbecka na Nemškem, dne 7. avgusta: Prejeli smo žalostno poročilo, da je umrl v bolnišnici v Tridentu črnovojnik 23letni Martin Dobravec. Za njim ne žalujejo samo starši, brati in sestre, ampak vsak, kdor ga je poznal. Posebno pa ga bo pogrešalo Slovensko rudarsko društvo sv. Barbare v Gladbecku, katerega tajnik je bil od ustanovitve do svoje prerane smrti. Bil je vreden v izpolnjevanju svojih verskih, društvenih in narodnih dolžnosti, cvet in dika slovenske mladine. Slaven in blag mu spoimin! — Slovensko rudarsko društvo sv. Barbare v Gladbecku.

V ječi oslepel. Bivši državni poslanec conte Ivo Vojnovič je bil dalj časa v preiskovalnem zaporu zaradi veleizdaje; sedaj se je izkazalo, da je bil popolnoma nedolžen ter so ga morali pustiti na svobodo. Mož je pa v ječi malone docela oslepel ter tudi drugače obolen, tako da je moral iz ječe naravnost v bolnišnico.

Neml otroci. Slovaški pesnik M. Razus, ki je objavil kitičo rahločutnih verzov v »Narodnih Novinah«, bivšem slovaškem dnevniku in tedniku, je napisal v rečni častnik to-le sliko: Deček in deklica sta sedela na pragu pred zaklenjenimi vrati in plakala. Prišedši mimo sem ju vprašal: »Zakaj jokata, otročka?« Nobenega odgovora. »Kaj se vama je zgodilo?« vprašam vnovič. Objokane velike oči sta vprla v me, a brez odgovora. »Ali ni matere doma, ali vaju je kdo natepel?« »Ne!« se je oglašil za mojim hrbotom deček, ki je pristopil izza vogla: vzeli so jima igrače, zato plakata!« »Igrače so vama vzeli... otročka, kdo pa?« In zopet tiho, le tiste oči, kakor preje, bojazljive, polne žalosti. »Oba sta nema,« je povzel zopet moj deček, »zato ne črneta besedice!« Žalostno, jako žalostno! Ali stokrat bolj žalostno je gledati na narod, ki je v naj-

bolj usodepolnem času tak kakor ta dva nema otroka...!

Mačke in deca. Hrvaški listi poročajo, da živi v Osijeku ljubimka mačk, ki hrani svoje ljubljene s kruhom in mlekom. Dobivala je zanje na teden po osem hlebkov kruha. Zdaj je nekdo ovadil njo in peka, ki ji je dajal kruh. Dognalo se je nadalje, da je dobivala poleg kruha za mačke sedem litrov mleka na teden in nekaj kilogramov mesa. Listi se hudujejo, da so se imele tako dobro mačke v dobi, ko drobna deca od lakote hira in umira.

Poštni podravnatelj kradel vojnopoštne pošiljke. Vodja pisemskega oddelka na kolodvorskem poštenu uradu Anhaltenu, poštni podravnatelj Hose, je odpuščen iz službe, ker je osumljen, da je ropal vojnopoštne pošiljke. Opazili so, da je nosil v svojo sobo vojnopoštne zavojčke in jih kasneje oddajal za odposlatev; na zavojčkih se je poznalo, da so bili odprti. Pravijo, da je Hose, ki ima za seboj nad 25letno neoporečno službeno dobo, delal to v dušni zmedenosti.

Volkovi na Litvanskem. Poljski listi poročajo o nenavadni volčji nadlogi na Litvanskem. Sredi poletja se pojavljajo v velikih tropah blizu vasi in selišč, kakor svoj čas v najhušji zimi. Pri Olgoviču v grodenski guberniji so napadli volkovi žrebca in ga požrli. Nekaj podobnega se je pripetilo v vasi Macjevcih.

Opomin policiji je poslal ogrski notranji minister Ugron. Iz občinstva je namreč po vseh ogrskih mestih prihajalo mnogo pritožb proti robatemu in ošabnemu obnašanju policije nasproti prebivalstvu. Minister opozarja policijsko uslužbenstvo, da je njegova naloga, čuvati koristi prebivalstva. Policijski organi, višji in nižji, morajo iti občinstvu, ki išče njihove pomoči, z vnebo na roko, prav posebno pa še ravnejšemu prebivalstvu, ki se sedaj navadno le strahoma obrača na policijo. V slučaju pritožb, tako pripominja minister, bo strogo postopal proti dotičnim policijskim organom.

K današnjim konjskim cenam. Venkov piše: Cena odraslih konj, zlasti žrebet in starejših konj, ki ne gredo na nabor, je tako na Češkem, kakor tudi na Moravskem šla do zadnjega časa jako kvišku. Nasprotno pa je cena potrjenih konj brezprimerno nizka, zakaj vojaške komisije plačujejo večkrat komaj polovično ceno, za katero bi se sicer lahko konja prodalo. Posledica tega je, da se vsakdo boji količnik boljše konja kupiti, zakaj če bi bil konj pozneje potrjen, izgubi gospodar pri enem konju 1000 do 2000 K. Slučajev, ko so kmetje konje drago kupili ter jih morali pozneje vojaški upravi za polovico boljše kup prodati, je na stotine. V interesu narodnega gospodarstva je, da se vprašanje konjskih cen po nabornih komisijah temeljito uredi.

Jubilej betona. Ko je pred 50 leti preprosti pariški vrtnar Jožef Monier dobil patent na betonske za cvetlice in grmičke, ni slutil svet, da je Monier ustanovil nov predel stavbne tehnike. Iz snovi, iz katere so se izprva izdelovali lonci za cvetlice, imamo dandanes monumentalne palače in mostove, veržne trdnjave, ki so klubovale tudi topovom znatnega kalibra. Monier si je dal pozneje patentirati beton otrjen z železom, o katerem je bil prepričan, da lahko izdeluje iz njega železnične proge in zida hiše. Ali kakor skoro vsi izumitelji i Monier ni obogatel s svojimi patenti, da, naposled je prišel ob nje. Leta 1876. so mu zapadli, ker jih ni mogel plačati. Pozneje se mu je posrečilo, prodati svoj izum v tujino.

Kitajski zid iz žice. Nemški okupacijski uradi na Poljskem so razdelili bivšo suvalsko gubernijo, ki ne spada pod upravo varšavskega generalnega guvernerja, temuče je podrejena poveljstvu »Izhoda«, na dva dela. Med obema je dva metra visok žični plot, poln bodic. Preko te železne meje se sme le s posebnim privoljenjem oblasti. To ozemlje je popolnoma ločeno od drugega sveta in je v njem povsem drugačna uprava kot v ostalih gubernijah. Samouprava občinska je odpravljena in upravljajo županske posle nemški uradniki.

S čim se živijo ljudje. Med obleganjem Przemisla so snedli 25.000 konj. To je bila vsekako do tedaj rekordna poraba konjskega mesa, a danes tekmuje s Przemislom Lodž, kamor se — tako poročajo listi — velike množine konjskega mesa prevažajo, in sicer inkognito, tako da prebivalstvo ne ve, kakšno meso pravzaprav uživa.

Odprava vseh omejitev katoliške cerkve v Rusiji.

Genf, 15. avgusta. Iz Petrograda: V minuli noči se je pečala začasna vlada obirno s položajem katoliške cerkve. Sklenila je, da se odpravijo vsi dosedanj ukrepi proti katoličanom. Država bo le delovanje katoliške cerkve nadzorovala, sicer je pa popolnoma neodvisna.

Iščem veliko nemeblovano sobo
(ali dve manjši) za shranitev pohištva. Ponudbe se prosijo pod Soba za pohištvo na upravo „Slovenca“.

Prodajam večjo množino brinjevega olja
Cena po dogovoru. Janez Jenko, Vel. Mengeš, 95. 1290

Poslovedja = knjigovodja
samec, vojaščine prost, z mnogoletnimi spričevani in najboljšimi referencami
želi premeniti mesto. (3)
Dopisi na administracijo tega lista pod št. 1960

Vinski kamen,
suhe gobe, kumno, med, vosek, sveže in suho sadje, smrekove storže, sploh vse deželne in gozdne pridelke, kakor tudi vinske sode in vse vrste praznih vreč kupi vsako množino po najvišjih cenah veletrgovina Anton Kolenc, Celje. 1854 (1)

Posestvo s kavarno v Mariboru.
Prvovrstna postojanka za vsako industrijsko podjetje ali za založbo kake pivovarne izborna, ledenica in obširna založniška klet 2 minuti od koroškega tovrnega in osebnega kolodvora v neposredni bližini novega državnega mosta, se pod zelo ugodnimi plačilnimi pogoji prodaja za ceno

90.000 K

Posestvo meri približno 2075 m², hranilnice je 26.000 K. Vpraša se pri posestniku Pavlu Rupnik, Maribor, Franc Jožefova cesta št. 15.

Kupim hišico
s poljem za prereditve ene krave in dveh prašičev v bližini železnice v kaki večji vasi. Ponudbe na upravo tega lista pod „Hišica“ 1995. 1995

Srbečico, lišaje
odstrani prav naglo dr. Flesch-a izvir. „rujavo mazilo“. Mali lonček K 1-60, veliki K 3- porcija za rodbino K 9-.. Zaloge za Ljubljano in okolico: Lekarna pri zlatem jeleni, Ljubljana, Marijin trg. 1520

Slav. občinstvu in gosp. trgovcem priporočam **slamnaté čevlje (šolne)**
in slamnate podplate za v čevlje
katere sem začel izdelovati, tako da ustrezem lahko vsaki zahtevi. Ker je druga obutev tako draga, bode ta za osebe, ki imajo opravilo v sobah, prav dobro došla. Naj vsak poskusi! **FRANC CERAR, tovarna slamenikov v Stobu,** pošta Domžale pri Ljubljani. 1622

500K
Vam plačam, ako Vaših kurjih oves, bradavic in trde kože, tekem 3 dni s korenino in brez bolečin ne odpravi
Ria-Balsam. Cena ločka z jamstvenim pismom K 1-75, 3 lončki K 4-50, 6 lončkov K 7-50. Stotine zahvalnic in priznanj. Kameny, Kaschau (Kassa) L, poštni predal 12/306 Ogrsko. 1042

Prodajam močan, dve in pol leti star konj
kostonjeve barve, krotak za vožnjo. Poizve se pri dežel. poslancu Dimniku v Jaršah št. 6, pri Ljubljani.

Kostanjev les
od 1 m dolgoti, 10 cm debelosti naprej, v deblih in polenih
kupi po najvišji ceni tvrdka
J. Pogačnik, 2407
Ljubljana, Marije Terezije cesta št. 13.

Štambilije
vseh vrst za urade, društva, trgovce itd.
Anton Černe
graver in izdelovatelj kavčuk - štambiljev
Ljubljana, Dvorni trg št. 1.

Konjak
iz vin lastnega pridelka destilirani, pri slabostih vsled starosti in težkočah v želodcu že več stoletij sloveč kot krepiča za ohranitev življenja. Raznosi 12 let starega 4 politerške steklenice franco po pošti za 40 kron, mladega triletnega, čudovito učinkujočega kot bol lajšajoče vrbalno sredstvo pri trganju v udih, 4 politerške steklenice za 32 kron; 2 litra vinskega žganja K 28-
Benedikt Hertl,
graščak, grad Golič, Konjice, Štajer.

Povečane slike
do naravne velikosti, kakor tudi oljnate portrete na platno izvršuje umetniško po vsaki fotografiji
DAVORIN ROVŠEK
prvi fotografski in povečevalni zavod v Ljubljani, Kolodverska ulica 34a.

Modni salon POTOČNIK & NOVAK
Ljubljana, Gradišče 7
se priporoča za vsakovrstno izdelovanje damskih kostumov in oblek za gospode po najnovi modli. Radi pomanjkanja blaga se tudi modernizirajo damski kostumi in obračajo obleke za gospode. Narocila z dežele se istotako sprejemajo.

Prodajam posestvo s hišo in mesarijo
na zelo prometnem kraju v ljubljanskem predmestju.
Hiša, mesnica, hlevi in gospodarska poslopja so novo zidana in v najboljšem stanju. Pri hiši je tudi velik zelenjadni vrt.
Prodajni pogoji zelo ugodni.
Naslov pove iz prijaznosti upravnništvo „Slovenca“ pod št. 2005.

Ne puščajte otrok samih, da se požari omejljo!

Edini slovenski zavod brez tujega kapitala je **Vzajemna zavarovalnica**
proti požarnim škodam in poškodbi cerkvenih zvonov
Ljubljana :::: Dunajska cesta št. 17.

Zavarovanja sprejema proti požarnim škodam: 1. raznovrstne izdelane stavbe, kakor tudi stavbe med časom zgradbe; 2. vse premično blago, mobilije, poljsko orodje, stroje, zvonove in enako; 3. vse poljske pridelke, žita in krmo; 4. zvonove proti prelomu; 5. sprejema tudi zavarovanja na življenje, oziroma doživetje in druge kombinacije in proti nezgodam, vsakovrstna podjetja, obrti kakor tudi posamezne osebe za deželno nižjeavstrijsko zavarovalnico, od katere ima tudi deželni odbor kranjski podružnico.

Varnostni zaklad in udnine, ki so znašale l. 1912. 673.350 kron 17 vin., so poskočile koncem leta 1913. na 735.147 kron 17 vin. Teda j čimvečje zanimanje za ta edini slovenski zavod, tembolje bo raste zaklad.

Ponudbe in pojasnila da ravnateljstvo, glavno poverjenišvo v Celju in na Proseku, kakor tudi po vseh farah nastavljeni poverjeniki.

Cene primerne, hitra cenitev in takojšnje izplačilo. 1439

Ne puščajte otrok samih, da se požari omejljo!

Dve ali tri meblované solnčne

sobe
če le možno s kuhinjo, išče proti dobremu plačilu zakonska dvojica brez otrok za sredi avgusta ali 1. septembra. — Ponudbe pod: Zakonska brez otrok 1950 na upravo lista.

Posestvo s hišo
na prodaj pol ure od mesta Kranja.

Prodaj se v bližini Kranja ležeče posestvo s hišo in gospodarskim poslopjem. Hiša obstoji iz dveh sob, kuhinje in pritlikin, vse v prav dobrem stanju. Lega je zelo zdrava. Posestvo bi bilo tudi za kakega vpokojenca, ki ima veselje do male kmetije. Vodnjak pri hiši. Zemlje je prideljene en orol gozda, potem 12 mernikov posetve njiv in nekaj travnika. Cena je 18.000 kron. Več se poizve v Kranju št. 189

Prodaj se hotel „TURIST“
v Ba-hinjski Districi

par minut od kolodvora s 16 sobami za tujce, 2 kleti, salon, 2 gostilniški sobi, kuhinja in jedilna shramba, z vrtom in veliko nivo. Resnim kupcem (posredovalci izključeni) daje natančna pojasnila lastnik 1961

Rudolf Nekelj, Ljubljana, Prežernova ulica št. 54.

F. RATJEL (proj. v Gorici) Ljubljana, Stari trg št. 20.
Moska in ženska dvokolesa se s staro pnevmatiko, sivalni in pisalni stroji, gramofoni, elektrone žepne svetilke. Najboljše baterije. Posebno nizke cene za preprodajalce. 1775
Mehanična delavnica na Starem trgu 11

MATTONIS
JEDINSTVEN U SVOJOJ ANALITIČNOJ KAKVOČI
NABOLJE ODVAJNA NAJSIGURNIJE PORODIČNO PICE
GLESSHUBLER
ČISTI PRIRODNI ALKALICNI
KISELI IZVOR

Zaloge v Ljubljani:
A. Šarabon in Julius Elbert.

Hiša z vrtom

se prodaj v Predosljah pri Kranju. Zelo pripravnica za rokodelce. Pri hiši je tudi svinjak in hlev. Ogleda se lahko pri Franc Vršniku, istotam. Kupne pogoje pove Franc Sajovic, rgovec v Medvodah. 2000

Najpopolnejše nadomestilo
SKROB (štirko)

da se brez pranja, brez škrobljenja ter brez likanja lahko očisti vsak ovratnik in manšete. Dobiva se v vsaki trgovini. Glavna zaloga pri tvrdki
Milan Hočevar
v Ljubljani, Sv. Petra cesta 30.
Istotam dobivate krtače za ribanje. 1917

Vsako množino dobro zrelih in suhih lešnikov
kupi Franc Bartol v Medvodah

Henrik Weisz Nagysallo (Rom. Bars)
Ustan. 1910.
dobavlja po povzetju naslednje čevlje z usnj. podplati v vsaki velikosti. Riziko izključen. Zamena dovoljena. S cenikom med vojno ni mogoče postreči.
Par damskih čevljev okolu K 30.-, K 35.-, K 40.-, K 45.-, K 50.-, in K 55. Par čevljev za strapac (bakenci) okolu K 48.-, K 60.-, Par čevljev za gospode K 40.-, K 45.-, K 50.-, K 55.-, in K 60. Bakenci z lesenimi podplati par K 25.-. Čevlji za otroke v vsaki velikosti, najnižje cene. 4 skatljje kreme za čevlje K 1.-

Blaž Jančar
pleskarski mojster
več let pri tvrdki brata Eberl, se priporočam slavnemu občinstvu kot invalid za stavbena in pohištvena dela. 1890
Delavnica: Oražem, Breg št. 6.

Framydol je sredstvo za pomlajevanje las, ki rdeče, svetle in sive lase in brade za trajno temno obarva. 1 steklenica s poštnino vred K 2-70.
Rydyol je rožnata voda, ki živo pordeči bleda lica. Učinek je čudovit. 1 steklenica s poštnino vred K 2-45. Povzetje 85 vinarjev več. Naslov za naročila: **JAN GROICH, drožerija pri angelu, Brno 643, Morava.**

Paramente
cerkveno orodje, celotne cerkvene oprave itd.
dobavlja najcenejše
JOSIP VEND, specialna trgovina, Gabl ob Orlic, Češko.

8 vinarjev
(za 1 dopisnico) Vas stane moj glavni cenik, ki se vam dopošlje na zahtevo brezplačno.
Prva tovarna ur **JAN KONRAD,** c. in kr. dvor. založnik Brux št. 1552 (Česko).
Nikel ali jeklene ure na stroju K 7.-, 7.-, 8.-, Vojno-spominke nikel ali jeklene ure K 11.-, K 12.-, armadne radij ure iz niklja ali elika K 12.-, Matve srebrne Roskopf remont. ure s sidrom K 19.-, K 20.-, Budilke, stenske in ure na stojalo v veliki izbiri po nizkih cenah. Zletno pismeno jamstvo. Posiljajo po povzetju. Zamena dovoljena ali denar nazaj.

Ljudska posojilnica

registrovana zadruga z neomejeno zavezo

v Ljubljani, v lastnem domu Miklošičeva cesta št. 6, za frančiškansko cerkvijo, sprejema hranilne vloge vsak delavnik dopoldne od 8. do 1. ure in jih obrestuje po

Vloge v »Ljudski posojilnici« so popolnoma varno naložene, ker posojilnica daje denar na varna posestva na deželi in v mestih.

4¹/₄%

Rezervni zakladi znašajo okroglo en milijon kron. Stanje hrani nih vlog je bilo koncem leta 1916 okroglo 26 milijonov kron.

brez odbitka rentnega davka, katerega plačuje zavod sam za svoje vložnike, tako, da dobe le-ti od vsakih 100 kron čistih 4 krone 25 vinarjev na leto.

„Ljudska posojilnica“ sprejema vloge tudi po pošti in daje za njih vplačilo na razpolago poštne položnice. Sprejema tudi vloge na tekoči račun ter daje svojim zadružnikom posojila proti vknjižbi z amortizacijo ali brez nje, na osebni kredit proti poroštvu ali zastavi vrednostnih papirjev. Menice se eskomptujejo najboljše.

A. & E. Skabernè

Najnovejše bluze za dame

Mestni trg št. 10.

Zahtevajte slovenski cenik!

Naslov: Jos. Petelinc, Ljubljana.

Priporoča se tvrdka

JOS. PETELINC

tovarniška zaloga šivalnih strojev.

Stroji v raznih opreмах in sistemih, priproste kakor tudi luxus-opreme vedno v zalogi. Pouk v umetnem vezenju brezplačen!

Ljubljana,

blizu frančiškanskega mostu, levo, ob vodi tretja hiša.

10 letna garancija!

Kostanjeve in bukovne hlode

kupi vsako množino franko vagon

Strojilna tovarna SAMSA & Co v Ljubljani.

Vpoštevajo se le pisane ponudbe z navedbo cen.

Kranjska deželna podružnica

n. a. deželne življenjske in rentne, nezgodne in jamstvene zavarovalnice v Ljubljani, Marije Terezije cesta 12/II

sprejema zavarovanje na doživetje in smrt, otroških dot, rentna in ljudska nezgodna in jamstvena zavarovanja.

Javen zavod. Absolutna varnost. Nizke premije. Najugodnejši pogoji za vojno zavarovanje.

Stanje zavarovanega kapitala K 175.000.000 — Stanje garancijskih fondov K 55.000.000

Zavod temelji na vzajemnosti. — Prospekti zastoj in poštne prosto

Sposobni zastopniki se sprejemajo pod najugodnejšimi pogoji.

1831

Ustanovljeno l. 1893.

Ustanovljeno l. 1893.

VZAJEMNO PODPORNO DRUŠTVO

v Ljubljani

registrovana zadruga z omejenim jamstvom.

Dovoljuje članom posojila proti poroštvu, zastavi življenjskih polic, posestev, vrednostnih papirjev ali zaznambi na službene prejemke.

Vračajo se posojila v 7¹/₂, 15 ali 22¹/₂ letih v odsekah ali pa v poljubnih dogovorjenih obrokih.

Kdor želi posojilo, naj se obrne na pisarno v Ljubljani, Kongresni trg št. 19, ki daje vsa potrebna pojasnila.

Zadruga sprejema tudi hranilne vloge in jih obrestuje po 4¹/₄%.

Društveno lastno premoženje znaša koncem leta 1913 519.848.40 kron. Daležnikov je bil o koncem leta 1913 1924 s 15.615 deleži, ki reprezentujejo jamstvene glavnice za 6.089.850 kron.

Javljam cenjen. naročnikom za pranje in snaženje, da je

premog došel

in morem zopet prevzemati naročila, toda začasno samo

mehko perilo.

Takoj ko bo tudi za trdo perilo potrebni plin na razpolago, bom javil v tem časopisu.

Pralnica in snažilnica Karl Hamann.

Ustanovljeno 1842. — Telefon št. 154.

BRATA EBERL

Prodaja oljnatih barv, lakov, firneža, čopičev, barv za umetne in sobne slikarje, barv za zidovje, sploh vseh v najino stroko spadajočih predmetov v priznani najboljši kakovosti, pri točni in vestni postrežbi.

1914

Ljubljana, Miklošičeva cesta št. 6.

ILIRSKA BANKA V LJUBLJANI

SELENBURGOVA ULICA ST. 1

IZVRŠUJE VSE BANČNE TRANSAKCIJE NAJKULANTNEJE

FINANCIRA VOJAŠKE DOBAVE IN APROVIZACIJSKE KUPČIJE.

DAJE PREDUJME NA BLAGO. :: ESKOMPTIRA MENICE, FAKTURE IN TERJATVE.

POSPEŠUJE TRGOVINO, INDUSTRIJO TER UVOZ IN IZVOZ

VLOGE NA KNJIŽICE OBRESTUJE PO 4% :: VLOGE NA TEKOČI RAČUN PO DOGOVORU.